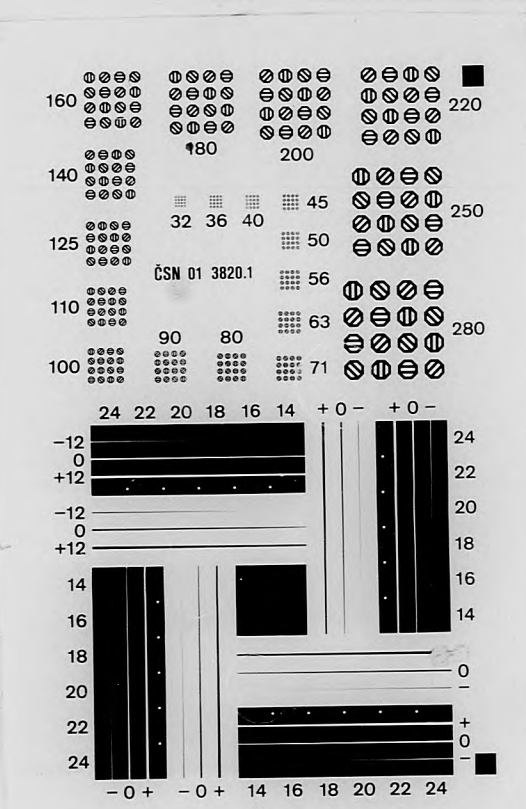
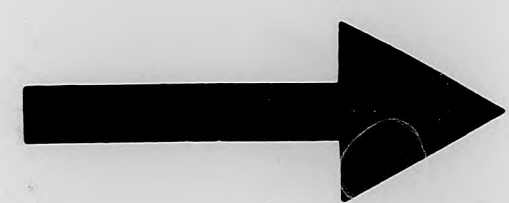

OSZK.

1990

1: 10

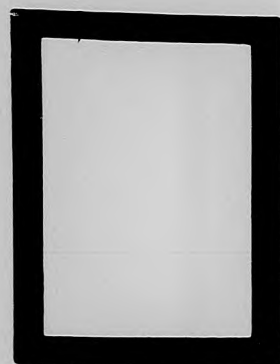
FOLYTATÁS

**ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR**

**BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE**

FM3 / 9169

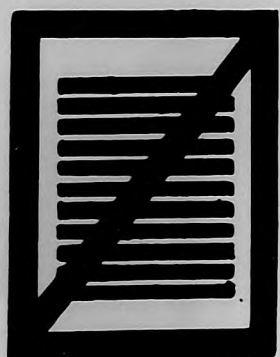
1963 = M'RCIUS 1

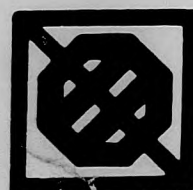
A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK
1963. /évf.nélk./ jan.1-dec.31.

Hiány: jan.11. 39.lap., febr.3. 15-18.lap., febr.7. 25.lap.,
febr. 15. 59.lap., márc.2., márc.15. 24.lap., márc.29.
21.lap., máj.17. 39.lap., máj.23. 45.lap., jun.3. 35.
lap., jun.9. 11.lap., jun.25. 31.lap., jul.11. 11.lap.,
jul.18. 9.lap., jul.30. 23.-?lap., szept.18. 11.lap.,
okt.10. 7.lap., okt.25. 40.-?lap., nov.9. 27.lap.,
nov.10. 3.lap., dec.21. 13.lap.

60.008

MTI.

Kiadja a Magyar Távközlési Hivatal, Budapest, I. Főműhely 6-7. Telefonsz.: 149 401, 149 402

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 1.

bb 1. a jövő hét elején az astória gyalogos aluljáró építésénél a „földnyelvre”, terelik a villamos, és egy nyomvonalon a gépjármű forgalmat - „megjelenik”, a hid a kisköruton

i hbj/gg/m/vg

1963. március 1.

a közművek dolgozói, a gáz-, a víz-, az elektromos-, a postai szerelők, továbbá a szennyvíz-fogyóvíz-építési határidőre befejezték munkájukat az astória gyalogos aluljáró építésénél. áthelyezték a különböző méretű csöveket, kábeleket, vezetékcsöveket, valóban rendkívüli munkát végeztek, hiszen szűk helyen kellett dolgozniuk, a gépek működtetésénél vigyázniuk kellett az ott haladó gyalogosok testi épségére, kemény fagyok idején, nagy havazásokban bontottak, csöveket fektettek.

a közművek dolgozói ezen a héten átadják a munkahelyet az építőknek. a földmunkák megkezdése előtt gondoskodni kell a kiskörut forgalmának lebonyolításáról. a villamosok és egy nyomvonalon a gépkocsik - menet a madách imre tér felé - egy „földnyelven”, haladnak, amely a munkagödört harántolja át és szintje azonos a kiskörutével. a járművek a „földnyelvet”, „s”, -kanyarban érik el, s ugyancsak „s”, -kanyarral hagyják el. a „földnyelven”, épített villamos pályaszakaszt a hét végén kapcsolják be a kiskörut villamosvonalába, mindez szükségessé teszi a gyalogosforgalom részbeni elterelését. a közuti és villamospályát palánkokkal választják el a gyalogjárótól, nehogy balesetet okozzon egy-egy óvatlan lelépés a járdáról. amint befejeződik a forgalomnak a „földnyelvre”, terelése, a kereszteződésben leszerelelik a villamos felsővezetékét, hogy az ne akadályozza a nagy daruk és más gépek munkáját. hozzálátnak a munkagödör mélyítéséhez is.

a jövő hét elején érdekes látványban lesz része az érdeklődőknek: egy hid „költözik”, a közlekedési építő vállalat telephelyéről a kiskörutra. ez a körülbelül 35 méteres hid - amely hosszú ideig a zagyván „teljesített szolgálatot”, - a kereszteződésbe kerül, s ezen haladnak a gépjárművek a madách imre tér felől a kálvin tér irányába. a hidat három tagban szállítják a helyszínre, még pedig trallereken, sok kerekű, alacsonyplatós szállítókoszikon. /folyt.köv./

1/20/1

bb 1. /a jövő hét ... 1. folyt./ m

darukkal emelik a trailerekre és ugyancsak darukkal emelik le onnan. a hidtagok „utjukat”, a telephelyről a kiskörutra motoros forgalmi rendőrök kíséretében teszik meg, mert amerre haladnak, más járművek elől le kell zárni a forgalmat. a három hidtagot még a jövő héten össze is szerelik a helyszínen, s ha a hid pályáján megköt a beton, a járművek a hidon haladnak át, alatta pedig mélyítik az építők a munkagödört. /mti/

...-

bb 2. rendelkezés a gimnazisták minősítő vizsgájáról és szakmai befejező képzéséről

i vt/j/m/sr

1963. március 1.

a művelődésügyi miniszter, az érdekelt szaktárcákkal egyetértésben, az előző évi tapasztalatok alapján szabályozta a gimnáziumi tanulók minősítő vizsgájának rendjét. a most megjelent rendelkezés a korábbinál előnyösebb. a minősítő vizsga a diákoknak nem jelent túlterhelést, mivel a lebonyolítás időpontját - a kívánságoknak megfelelően - előbbre hozták, az írásbeli és a szóbeli érettségi közé iktatták be.

a rendelkezés kimondja, hogy a diákok minősítő vizsgára bocsátásukat az érettségire jelentkezéssel egyidejűleg kérhetik. minősítő vizsgára bocsátható az a tanuló, aki legalább három tanéven át ugyanabban a szakmában elméleti és gyakorlati előképzésben részesült, s a gimnázium negyedik osztályát sikeresen elvégezte. a minősítő vizsga a szakelméleti és gyakorlati felkészültség elbírálására alkalmas munkafeladat, vagy részfeladat elvégzéséből áll. a vizsgakérdéseket és a munkafeladatokat - a tantervek alapján - a gimnázium az együttműködő üzemmel közösen állítja össze.

a rendelkezés értelmében a minősítő vizsgát az írásbeli érettségi befejezését követő második munkanapon kell megtartani. időtartama - a munkafeladattól függően - háromtól nyolc óráig terjedhet. a minősítő vizsga eredménye „kiváló”, „jó”, „megfelelt”, és „nem felelt meg”, érdemjegyekkel osztályozható. a tanuló érdemjegyét a gimnázium gyakorlati oktatást ellátó tanára és az együttműködő üzem képviselője közösen állapítja meg. /folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /rendekezés a ... 1. folyt./ m

az osztályozásnál figyelembe veszik a szakmai előkészítés teljes szakelméleti tananyagának átfogó ismereteit igénylő, május első felében készített írásbeli dolgozat osztályzatát is. sikertelenség esetén a minősítő vizsga egy alkalommal, ugyanazon év szeptember első felében megismételhető.

a munkaügyi miniszter rendelkezése értelmében azok a gimnazisták, akik az 1962-63-as tanévben érettségiznek és sikeres szakmai minősítő vizsgát tesznek, a bizonyítványukban megjelölt szakmában befejező képzésben részesülhetnek. befejező képzésre a szakmai minősítő vizsga letételétől számított egy éven belül lehet jelentkezni. a szakmai befejező képzés időtartama három hónaptól másfél tanévig terjedhet. erre vonatkozólag a rendelkezés szakmák szerint intézkedik. a szakmai befejező képzés után a fiatalok szakmunkásvizsgára bocsáthatók.

a miniszteri rendelkezés szerint a szakmai befejező képzésre jelentkezéstől függetlenül az érdekelt fiatalok felsőoktatási intézményekbe is kérhetik felvételüket. a jelentkezési laphoz csatolniuk kell a szakmai minősítő vizsgáról szóló bizonyítványt. /mti/

...-

bb 3. kispesztén épül az ország „legfényesebb”, primőrtelepe - automatikus tető - guruló blokkház

i tf/m/ká

1963. március 1.

a főváros egyik legjelentősebb termelőszövetkezeti beruházása a 12. kerületi rozmaring tsz 13 millió forintos költséggel épülő növénytermesztő kombinátja. az építkezést tavaly augusztusban kezdték. a kombinátot a kispesti hőerőmű mellett építik, annak energiahálózatába kapcsolják be fűtőberendezését. a kinti hőmérséklettől függően, 90-130 celsius fokos forró vizet vezetnek majd át távvezetéken, s azt helyi elosztóközpontból továbbítják a növényházak csőrendszerébe.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 3. /kispesten épül ... 1. folyt./ m

az épülőprimőrtelep alapterülete mintegy 10 ezer négyzetméter. 5.500 négyzetméteren ugynevezett mobil házat építenek. ennek tetőzetét leszedhető üvegkeretekből állítják össze. 3.400 négyzetméteren két, fixtetős üvegházat létesítettek ezek érdekessége, hogy tartó-, illetve válaszfalaik nincsenek, így lehűlési felületük a hasonló létesítményekénél jóval kisebb. az üvegteret automatikus vezérlőberendezéssel, gombnyomással a kívánt felületen el lehet mozdítani, ki lehet nyitni. hogy a 4-6 méter magas házakat jól lehessen szellőztetni, az oldalfalakat is kinyithatóra tervezték. az egész tetőszerkezet néhány vas tartóoszlopon nyugszik. az építmények szerkezete Magyarországon a „leglégiesebb”, egy négyzetméternyi terület vasszerkezete mindössze 15 kilogramm, míg az eddig épített üvegházaké legkevesebb 21 kilogramm volt. a váz-elemek méretének csökkentése rendkívül kedvezően befolyásolja a megvilágítottságot. a könnyű, karcsu szerkezet miatt az egy területegységre eső fény mennyiség 15-20 százalékkal több, mint az eddigi „legfényesebb”, növényházakban. a növényház-komplexumot két szintes fűtésre konstruálták. a talajfűtés a földben fél méter mélyen elhelyezett, mintegy 15 kilométer hosszú csőhálózaton történik, amivel a 20-25 fokos talajhőmérsékletet is elérhetik. a levegőt a tető alá szerelt, összesen 5.000 méternyi bordás csőgigó melegíti fel a megfelelő hőfokra. egy másik csőrendszerrel az egész házat egyszerre - vagy ha úgy tetszik, egy részét - mesterséges esővel lehet öntözni.

120 méter hosszú sávon a hagyományos hollandi ágyak helyett - magyar mérnök szabadalma alapján - ugynevezett gördülő blokk-házakat szerelnek össze. ezek 40x12 méteres üvegházak, amelyek görgőkön elmozdíthatók a földszív bármely részére. a természetet így igen gazdaságossá teszik.

a primőr-kombinát építésén maguk a tsz-tagok dolgoznak, csak a speciális szakipari munkákkal bízták meg külső kivitelező vállalatokat. az építkezés rendkívül gyors ütemben halad, s a tervezett három év helyett egy év alatt elkészülnek vele. előre láthatóan már augusztusban üzembe helyezik budapest új, korszerű kertészeti létesítményét. a fővárosi tsz-ek részére nagymennyiségű palántát nevelnek majd itt, télen és koratavasszal pedig friss primőráru, paprika, paradicsom, retek, saláta kerül innen a budapestiek asztalára. /mti/

- 4 -

bb 4. a közlekedés biztonságának első számú „közellensége”, a gyógyszermánia

i tz/tr vm vg

1963. március 1.

érdekes összefüggéseket talált a nálunk lassankint nemzeti szokássá váló gyógyszermánia és a közlekedési balesetek között dr. horváth gábor kandidátus, a közlekedés-és postaügyi minisztérium pályalkalmasságvizsgáló intézetének vezetője.

vizsgálatai mindenekelőtt azt bizonyították, hogy a közlekedési szabályok megsértői között legnagyobb számban az alkoholisták és a gyógyszerek rabjai, az ugynevezett toxikomániások találhatók. amint a vizsgálatok során beigazolódott, ez az „előkelő helyezés”, érthető. a központi idegrendszerre ható szerek ugyanis kétféleképpen befolyásolják az embert. a gyógyszermániás a serkentő szerek hatására túlzott önbizalommal fogadja a kritikus közlekedési helyzeteket a legképtelenebb megoldásukra is képesnek tartja magát és néha hajmeresztő ügyeskedésekkel próbálja maga és embertársai előtt saját kiválóságát bizonyítani. a nyugtatók viszont szorongást, bizonytalanságot és nem utolsósorban álmoságot okoznak. már eddig is nem egy baleset oka volt az, hogy a vezető a volán mellett elaludt. utóbb már annak is veszélyes következményei lehetnek, ha az ilyen mániákus valamilyen okból nem jut hozzá megszokott gyógyszeréhez. ilyenkor éppen a gyógyszer hiánya teszi a vezetőt „közveszélyessé”, különösen azonban azok a gyógyszerek ártalmasak, amelyek érzécszalódásokat, hallucinációkat okoznak.

sajnos, a gépkocsivezetők, de ma még sokszor az orvosok sem ismerik az intézetnek azt a megállapítását, hogy éppen az agynak az antiszociális hajlamokat fékentető munkáját zavarják meg az olyan serkentők, mint a kávé, a dohány, a ritalin, az aktedron, a preludin, stb. s az olyan nyugtatók, mint például az equanil, a benactyzin, a largactil, vagy általában a lázcsillapítók. az elfáradás ugyanis megnyilvánulhat ingerlékenységben is, de levertségben is, és aki az ingerlékenységet erőszakosan „legátolja”, tulajdonképpen csak a második fázist állítja elő mesterséges uton; legfeljebb időlegesen nem érzí a fáradtságot de szervezeteinek teljesítőképessége semmivel sem növekszik. ez pedig a közlekedésben tragikus következményekkel járhat.

megállapították már azt is, hogy az emberek 60-70 százalékának idegi állapotát nagyon erősen befolyásolja a légtömegek cserélődése, a hideg, vagy a meleg frontok megérkezése, sőt vannak olyanok is, akik mindkettőre egyaránt érzékenyek. és a gyógyszerek ugynevezett atipikus következményeiben - amikor például a nyugtatók ingerlékenységet, a serkentők pedig álmoságot idéznek elő - éppen a gyógyszerek és az időjárási tényezők hatásának bonyolult összefonódása jelentkezik. /folyt.köv./

- 5 -

/bb 4. a közlekedés.....1.folyt./vm

arra is számos példa van, hogy egyes személyek egy bizonyos időjárás helyzetére mindig egyformán reagálnak, akár nyugtatót, akár serkentőt vettek be előzőleg, bizonyos embercsoportoknál tehát időjárás érzékenységük ismerete nélkül egyszerűen lehetetlen előre pontosan kiszámítani az egyes gyógyszerek hatását.

mindezeket figyelembe véve a közlekedés biztonságának egyik legnagyobb ellensége az, ha a gépkocsivezető rendszeresen fogyaszt olyan központilag ható szereket - különösen bizonyos időjárás helyzetekben -, amelyek hangulatváltozást, érzelmi ingadozást, önértéktulengést vagy levertséget, szorongást stb. idéznek elő. fáradtságát a gépkocsivezető ne serkentővel, ingerlékenységét pedig ne nyugtatóval próbálja elmulasztani, hanem alvással, pihenéssel, sporttal, vagy szórakozással. ezért megengedhetetlen az a gyakorlat is, hogy egyes helyeken a gépkocsivezetőket a törvényes rendelkezések ellenére 20-25, sőt esetleg 36 órán át foglalkoztatják, mindössze 3 órás pihenés közbeiktatásával. az utána következő három szabadnap ugyanis visszamenőleg semmiképpen sem lehet biztosíték a baleseti veszélyek ellen./mti/

- . -

bb 5. gombaismerői és gombaszakértői tanfolyamok indulnak budapesten

1 cs/j vm ká

1963 március 1.

az országos minőségvizsgáló intézet a természetjárók és a gombakedvelők számára alapfokú gombaismerői tanfolyamot szervez budapestben. a tanfolyam március 15-én kezdődik s június 30-án fejeződik be. a tandíj összesen 60 forint.

az ehető és a mérges gombák megismertetésén kívül a tananyagban szerepelnek a gombafélék életmódjával, a gombamérgezések megelőzésével, továbbá az árusítással és a gombaételek elkészítésével kapcsolatos tudnivalók. a sikeres vizsgák után a hallgatók gombaismerői képesítést kapnak, ami a gombaárusítás ellenőrzésére és egyéb gombavizsgálói feladatok vállalására jogosít.

a gombaszakértői /felsőfokú tanfolyamot az országos erdészeti egyesület mikológiai szakosztálya rendezi ugyancsak budapestben. felvételre azok jelentkezhetnek, akiknek biológiai jellegű egyetemi képzettségük van, vagy középfokú gombaismerői oklevéllel már rendelkeznek. ez a tanfolyam foglalkozik az ehető és mérgező gombák ismeretetésén kívül a gombafélék rendszertani, élettani, biokémiai, továbbá preparálási, konzerválási és kereskedelmi problémáival. a gombaszakértői tanfolyam március 19-én kezdődik és kisebb megszakításokkal 1964. júniusáig tart. a tandíj a tanfolyam egész tartamára 220 forint /mti/

- 6 -

bb 6. szélhámósnot vett őrizetbe a rendőrség

1 bc/nné vm sr

1963 március 1.

král rezsőné budapesti, hetedik kerület klauzál tér 2. sz. alatti lakos, miután büntetéséből szabadult - csalásért 8 évi és 4 hónapi börtönre ítélték -, sorozatosan újabb bűncselekményeket követett el. augusztusban mint csecsemőgondozó elhelyezkedett ugyan a tizenharmadik kerületi tanács heine-medin utókezelő otthonában, azonban már szeptembertől sorozatosan becsapott hiszékeny embereket. jó megjelenését és nyelvtudását kihasználva az emberek bizalmába férkőzött, s különféle ígéretésekkel jelentős összegeket csalt ki.

gyakran hivatkozott arra, hogy jó összeköttetései vannak az építésügyi minisztériumban, egyes kerületi tanácsoknál, s több személynek megígérte, hogy soronkívül lakást szerez. „közreműködéséért”, mindössze 3000-6000 forintot kért, attól függően, hogy egy-vagy kétszobás lakásról volt-e szó. máskor háztartási gépek beszerzésére vállalkozott, s miután nagyobb összeget kapott megbízótól, többet nem jelentkezett. kihasználta a tüzelő-ellátásban mutatkozó nehézségeket is. egy társasház lakóitól 12.000 forintot vett fel, s azt ígérte, hogy összeköttetései révén rövid időn belül megkapják a kívánt mennyiségű szenet. a pénz felvétele után azonban semmit sem tett, hogy a ház lakói tüzelőhöz jussanak.

az eddigi megállapítás szerint mintegy 50.000 forintot csalt ki hiszékeny emberektől. a sorozatos csalás miatt a rendőrség král rezsőné őrizetbe vette. a szélhámósnot lefoglalták a csalásból származó összeg egy részét, s abból a társasház lakóinak már vissza juttatták pénzüket.

král rezsőné ügyében a rendőrségi vizsgálat még tart. letartóztatása után ugyanis naponta újabb és újabb károsultak keresték őt lakásán, s közülük többen panaszt is tettek ellene a hetedik kerületi rendőrkapitányságon./mti/

- . -

- 7 -

Handwritten signature or mark

bb 7. új iskolatípusok a könnyűiparban - a 8. általánost végzők már jelentkezhetnek a szakközépiskola ruházati és cipőipari tagozatára

1 sz/tr-lm vg

1963. március 1.

a könnyűiparban az idén új iskolatípusok kezdik meg működésüket. a könnyűipari minisztériumban a fiatalok pályaválasztásának megkönnyítésére az új tanulási formákról az mti munkatársának a következő tájékoztatást adták:

Budapesten a 8. kerület Rákóczi tér 4. szám alatti könnyűipari tanuló intézetében két új iskolatípusban kezdődik meg a tanítás. már az ősszel megalakult a felsőfoku könnyűipari technikum ruha- és cipőipari tagozatának esti tanfolyama, de a következő tanévben nappali tagozat is indul. ugyanakkor megkezdí működését a ruha- és cipőipari szakközépiskola, amely a technikumot helyettesíti. egy-egy első osztályt alakítanak, ahová az általános iskola 8. osztályát végző lányok és fiúk már most jelentkezhetnek iskolájukban. a négy évfolyamu szakközépiskola szakmunkás-képesítést ad. az érettségi, illetve a képesítő vizsga egyetemi és főiskolai felvételre jogosít. a jelentkezők már most figyelembe vehetik, hogy a könnyűipari minisztérium a felsőfoku könnyűipari technikum hallgatóit a későbbiekben elsősorban a szak-középiskolán érettségizett tanulókból kívánja kiválasztani.

a szakmai tantárgyak tanulása közben a fiatalok a szakközépiskola mindkét tagozatán megismerkednek a modellrajzolással, az egyedí és sorozatminták készítésével, a feldolgozott nyersanyag fizikai, kémiai jellemzőivel, gyártásával, a technológiai folyamatnál alkalmazott gépek szerkezetével, működésével, a nagyüzemi ruha, illetve cipőgyártás műszaki, szervezési, gazdasági kérdéseivel. a gyakorlati oktatás hetenként két napot az iskola tanműhelyében történik. a tanműhelyeket korszerű elektromos meghajtású futószalagokkal, gépekkel szerelték fel./mti/

..-

bb 8. milyen irányban fejlődik a magyar halászat? - a tógazdasági „haltermés”, az ötszörösére, a halfogyasztás a háromszorosára növekedett a felszabadulás óta - már nem idejnyjellegű a hal-árusítás

1 cs/j-lm ká

1963. március 1.

az utóbbi évtizedekben észrevehetően megnőtt a halászat, illetve a haltenyésztés népgazdasági jelentősége: az ivadéknevelés kiterjesztése, a tógazdaságok fejlesztése, valamint a halászati módszerek állandó javítása révén a tógazdasági haltermés a felszabadulás előttinek az ötszörösére, a természetes vizeké a kétszeresére nőtt. a haltermés növekedésével párhuzamosan tovább emelkedett az egy főre jutó halfogyasztás aránya: a legutóbbi adatok szerint már meghaladta az 1.5 kilót, ami kereken háromszorosa a felszabadulás előttinek.

/folyt.köv./
8.15/a

- 8 -

bb 8. milyen irányban... 1.folyt./-lm

a magyar halászat fejlődési irányáról és a további főfeladatokról Ribánszky Miklós, a földművelésügyi minisztérium országos halászati felügyelőségének vezetője adott tájékoztatást az mti munkatársának. a múlt év eredményeit összegezve elmondotta, hogy 1962-ben minden eddiginél nagyobb mennyiségű halat - kereken 20 000 tonnányit - fogtak ki az országban. a halász-brigádok kimagasló teljesítménye elsősorban a területegységre jutó hozamok állandó növelésének a jobb ivadékolásnak, esetenként a takarmányozásnak és a fogástechnika fejlesztésének köszönhető, de az új halastavak létesítése is hozzájárult az eredményekhez, hiszen a felszabadulás óta kereken 18 000 holddal nőtt a tógazdaságok területe.

-eredményeink között igen lényeges - folytatta, - hogy az utóbbi néhány évben a piacokon általában megszűnt a halhiány, s hogy egyúttal felszámoltuk a halárusítás idejnyjellegét. ha azonban a fogyasztást elemezzük, kitűnik, hogy a piacok ellátásának hiányosságai miatt a lakosságnak csak kisebb hányada vásárolhat halat. gyakori eset, hogy egyes helyeken az egy főre jutó átlagos halfogyasztás eléri a 4.5-5 kilót, míg a lakosság nagyobb fele egyáltalán nem jut halhoz.

- hazai piac ugyanakkor egyre nagyobb választékot kíván, s a fogyasztók gyakran kérdezik: miért csak pontyot tenyésztenek a tógazdaságok? helyenként a ponty zsirossága miatt emelnek ki-fogást a fogyasztók, vannak akik a hal munkaigényes feldolgozása miatt nem vásárolnak halat. ugyanezen okból az üzemélelmezés alig használ halat. a hazai haltermés lehetőség nyújt arra, hogy hal-konzervekkel javítsuk a piacok ellátását.

belterjes irányu fejlesztés

- tógazdaságainknál továbbra is elsődleges feladat a természetes belterjes irányu fejlesztése, vagyis a területegységre jutó hozamok további növelése, a halfajok szelektálása és új halfajok meghonosítása.

több ragadozót nagyobb áruválasztékot

- a piacok áruválasztékának bővítése érdekében a következő években több, ugynevezett járulékos és ragadozó halfajt kell elszaporítanunk a hazai vizekben. ezek közül elsősorban a compu érdemes említésre, amely a hazai piacokon ugyan nem keresett áru, külföldön viszont a pontynál is jobb árat fizetnek érte. további előny, hogy a ponty mellett jól megél, könnyen tenyészthető. a ragadozó halfajok tógazdasági tenyésztése több szempontból is hasznos. egyrészt a halastavakat megszabadítják a ponty táplálék-konkurrensaitól, a különböző, ugynevezett szeméthalaktól, másrészt a minőségileg magasabb kategóriába sorolható ragadozó haladnak bővíthetjük, változatosabbá tehetjük a halak cikk-listáját. a ragadozó haltenyésztés bővítésének a múltban akadálya volt a viszonylag alacsony átvételi ár. ez év januárjától fogva ez a hátrányos megkülönböztetés megszűnt, s így az üzemek számára gazdaságossá vált a ragadozó-tenyésztés.

8.25/a

- 9 -

bb 8. /milyen irányban...2.folyt./-lm

gyomirtás növényevő hallyal

a természetes vizek halhozamának fokozatos növekedésére jellemző, hogy a halászati termelészövetkezetek elmúlt évi halfogási eredménye a felszabadulás óta először érte el a 2 000 tonnát. a hozamok további növelését elsősorban az ugynevezett hal-életter rendszeres javításával: a kellő minőségű és mennyiségű vizutánpótlás, a káros vizinövényzet rendszeres irtása révén érhetjük el.

- vizeink „halhozamát”, új halfajok betelepítésével is kívánjuk bővíteni. elsősorban az angolnára gondolunk amely amellet, hogy fontos biológiai szerepet tölt be a vizek életében, igen gazdaságos exportcikk lehet: egy-egy kiló angolnáért 2 dollárt fizetnek a külföldi cégek, ami a ponty exportárának ötszöröse. igaz ugyan, hogy az angolna-ivadékok minden évben importálni kell, mert az édesvizekben nem szaporodik, de a nagyobb hozam bőven fedezi a többletköltséget. az angolnán kívül már az idén nagyobb mennyiségű, ugynevezett növényevő hal behozatalát tervezzük a kínai népköztársaságból. a telepítést illetően a szovjet és a román tapasztalatok igen kedvezőek. a növényevő halaktól különösen sokat várunk azokban az elhínárosodott holtágakban, ahol a kaszálógépek munkája is szinte teljesen hiábavaló - mondotta ribiánszky miklós./mti/

bb 9, továbbfejlesztik az esztrád-műsorokat - „szonon -1963,, - külföldi vendégművészek - az ori tavaszi, nyári és őszi programjából

i lv/tm-lm sr

1963. március 1.

a napokban elkészült az országos rendező iroda tavaszi, nyári és őszi programja. a tervek szerint az idén változatosabbá teszik az esztrád-műsorokat; a szinpadokon több lesz a zeneszám, a tánc és kevesebb a próza. új próbálkozás a „szonon -1963,, című összeállítás, amelyben fellép komlóssy erzsébet, az operaház tagja, mezei mária, neményi lili, főnay mártá, horváth tivadar és bodrogi gyula. ugyancsak új szint jelent majd a népzenei műsor is, amelyet elsősorban a vidéki művelődési házakban mutatnak be.

a tavaszi és nyári szezonra összeállított műsorban a legkedveltebb hazai táncdalénekesek, komikusok és prózai művészek szerepelnek. a zenekarok felkérésénél arra ügyeltek, hogy csak a legszínvonalasabb együttesek léphessenek szinpadra.

az elmúlt években különösen a vidéki műsorok összeállítása miatt számos bírálat érte az országos rendező irodát. az idén az „inkább kevesebbet, de jobbat”, elgondolásból indulnak ki. a nyáron nem tesznek különbséget a vidéki és a fővárosi esztrád műsorok között, mind budapesten, mind vidéken azonos ének, zene, illetve prózai számokat adnak elő.

a nyári évadra több külföldi vendégművészt is lekötöttek. márciusban hazánkba érkezik a prágai spelbl és hurvinek bábszínház ismert dzsessz-zenekara. ezenkívül olasz és német zenekar, továbbá rocco granta vendégszereplésére is számítanak. a táncdalénekesek közül újból budapestre látogat ines taddio és vico toriani./mti/

8.35/a

- 10 -

bb. 10. a nyári hónapokban megkezdik a tiszai vegyikombinát polietilén gyárának építését

vid/te/rj ki

1963. március 1.

a tiszai vegyikombinátban már üzemel a korszerű lakkfesték- és műgyantagyár és gyorsuló ütemben szerelik az ország egyik legnagyobb nitrogén műtrágyagyárát, amelyben 1964-ben kezdik meg a termelési próbákat. a nagyobb részét szovjet gépekkel felszerelt gyárban román földgáz bontásával évente 210 000 tonna műtrágyát készítenek majd. a vegyikombinát területén ugyanis a nyáron új gyár alapozását kezdik meg. a polietilén gyár tervét már készülnék. az új üzemben - rosszminőségű benzínből - évente tízezer tonna sav- és lugálló csövek, valamint különböző gépkatrészek készítésére és csomagolásra alkalmas polietilént állítanak majd elő. a polietilén gyár előreláthatólag 1966-ra készül el./mti/

-.-

bb. 11. „zöld falak”, a szennyezett levegő útjában - 500 hektár erdőt telepítenek szolnok határában

vid/j/rj ká

1963. március 1.

az alföld fában egyik legszegényebb vidékén, szolnok megyében három év alatt kétezer hektáron telepítenek erdőt, mező- és legelővédő erdősávokat, major-menti fasorokat. a fásítási program első szakaszában a városok körüli park- és erdőövezeteket alakítják ki. szonokon az ipari üzemek füstös, kormos, egészségtelen levegője eddig szabadon áramlott a lakótelepek felé. három év alatt valószínűsítik a „zöld falat”, állítanak a szennyezett levegő útjába: tavasztól kezdődően mintegy 500 hektár erdőt és erdősávot telepítenek. jászberényben 200, törökszentmiklóson 100 hektár fásítással fekezik meg az északkeleti irányú szelet. miután a termelészövetkezeti majorok zömének végleges helye is kialakult már, a fásítási program három évében 330 hektár területet erdősítenek az eddig kietlen területen fekvő gazdasági épületek környékén. a mező- és legelővédő erdősávok nagyságát 400 hektárral bővítik./mti/

-.-

bb. 12. wilfried krug pesten

i/re/tr/rj sr

1963. március 1.

wilfried krug tenorista a drezdai és a berlini operaház tagja, budapesten két wagner-szerepben mutatkozik be. első ízben március 2-án a nürnbergi mesterdalnokokban stolzinger walthert, majd 17-én walkür siegmundját éneklé./mti/

8.50/a

- 11 -

bb 15. schiller-drámát mutat be a gárdonyi géza színház budapesten
i cs/gk-lm sr 1963. március 1.

az egri gárdonyi géza színház művészegyüttes március 4-én
budapesten előadja a don carlost. schiller világhírű drámáját.
a darab, amelyet horváth jeno rendez, az előzetes szakvélemények
szerint új, modern felfogásban kerül a fővárosi közönség elé.
a vendégjáték színhelye a volt magyar színház. /7., izabella tér./
/mti/

bb 16. száz kutatófurás a dunántúlon - „mozgó faluk”, az
olajkutatók részére

vid tr-lm ki 1963. f március 1.

a zalai olajkutatók ebben az évben szinte az egész dunán-
túlra kiterjesztik tevékenységüket.

idei furási tervüknek mintegy nyolcvan százalékát kutatás-
ra, új kőolaj- és földgázlelő helyek feltárására használják fel.
három kutatófuró és 9 lyukbefejező berendezéssel körülbelül száz kutató-
mélyítetnek, s ezeknek mintegy fele szerkezetkutató jellegű lesz.

az olajkutatók nagykanizsai központjuktól, s otthonuktól
távol dolgoznak, ezért munkakörülményeik javítására a dunántúli
kőolajfurási üzem lakókocsiból álló „mozgó falut”, épített.
egy-egy ilyen „faluk”, négy lakókocsiból, étkező kocsiból, mozgó
fürdőből és parancsnoki kocsiból áll. /mti/

bb 17. az idén 67 békés megyei majorban gyullad ki a villanyfény

vid j-lm ká 1963. március 1.

békés megye termelészövetkezetei ez évben 10 millió
forintot fordítanak villamosításra, összesen 67 majorban gyullad
ki a villanyfény. az eleki lenin tisz határában például 5.2
kilométer villanyhálózatot szerelnek fel, s 3 transzformátor-
állomást építenek. az áramszolgáltató vállalat szakemberei a
tartós tél ellenére megszakítás nélkül dolgoznak, úgyhogy
március végéig 13 termelészövetkezet majorjába vezetik be az
áramot. /mti/

8.55/a

- 12 -

bb 13. árvízvédelmi célokra huszféle műszaki cikket tartalé-
kol a kereskedelem

i/sl/tr/rj vg 1963. március 1.

az országos vízügyi főigazgatóság és a belkereskedelmi mi-
niszterium szorosan együttműködik az árvízvédelem megszervezésében.
közösen felmérik, hogy a folyók kiáradása esetén milyen műszaki
cikkek szükségesek a védekezéshez és összeírják a rendelkezésre ál-
ló készleteket. az árvízvédelmi cikklista husz fajta árut tartalmaz,
a többi között az ást, lapátot, csákányt, építőfaanyagot, szegét,
zseblámpát, gumicsizmát, esőköpenyt, pokrócot. máris megállapítható,
hogy az említett áruk megfelelő mennyiségben állnak rendelkezésre
és a lakosság mindennapos igényeit is ki tudják elégíteni.

a felmérés természetesen csupán megelőző biztonsági intézkedés.
az összeírt készletek továbbra is a jelenlegi raktárakban marad-
nak és csak árvíz esetén szállítják rendeltetési helyükre. a vízügyi
hatóságok azonban biznak abban, hogy nem lesz árvíz, s így az össze-
írt műszaki cikkeket sem kell igénybe venni. /mti/

bb 14. felszámolják a szarvasmarha-gümőkört vas megyében

vid/j/rj ká 1963. március 1.

házánkban a szarvasmarha-gümőkör elleni küzdelemben először
vas megyében jutottak el odáig, hogy megteremtették a betegség
felszámolásának alapjait. a megye állatorvosai elvégezték a szar-
vasmarhák diagnosztikai vizsgálatát és a fertőzöttség szerinti el-
különítést. a munkát nehezítette, hogy a gümőkör felszámolásának
kezdetén a szarvasmarhák mintegy 80 százaléka az egyéni tenyésztők
birtokában volt és a nagy létszámú állományt mintegy 26 000 udvar-
ban helyezték el. a körállatorvosok abban az időben minden udvarról
nyilvántartást fektettek fel, s a vizsgálat alapján kiszűrt, kli-
nikai tüneteket mutató állatokat hatósági rendelettel levágatták.
az elmúlt 4 év alatt elérték, hogy a gümőkörtől mentes udvarok száma
1958 óta 17 százalékkal emelkedett.

a nagyüzemi szarvasmarha-tenyészetek kialakításánál már az
volt a cél, hogy a növendékeket lehetőleg fertőzésmentesen tudják fel-
nevelni. e törekvéssel egyidőben több termelészövetkezetben sike-
rült kialakítani a negatív állatcsoportokat.

a megyében elsőnek a sárvári járás szarvasmarhaállományát mente-
sítik a gümőkörtől, s erre hároméves tervet dolgoztak ki. összesen
3581 tehenet kell kicserélni úgy, hogy a tejtermelésben ne legyen
visszaesés. az idén 10 termelészövetkezetben és 10 község háztáji
gazdaságában, jövőre 15 közös gazdaságban és a járás valamennyi
községében, 1965-ben pedig a még hátralevő 17 termelészövetkezetben
alakítják ki a negatív szarvasmarha-állományt. /mti/

9.30/a

- 13 -

bb 18. vályogkunyhókból korszerű falusi parasztházakba költöz-
nek csongrád megye tanyai lakosai

vid fm/tné-lm fm

1963. március 1.

csongrád megyében a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta meggyorsult a tanyai lakosság áttelepülése a falvakba. évente átlagosan ezer tanyai vályogkunyhót bontanak le, amelyeknek lakói a falvakban téglából építenek házat. ambrózfalván, mórhalmon, Kisteleken és más községekben többszáz lakásban már fürdőszobákat is berendeztek a parasztemberek.

a hódmezővásárhelyhez tartozó 80 000 holdas tanyavilágból különösen sokan költöztek át a város központjától 10-15 kilométerre kialakult, kis falvakhoz hasonló öt új központi településre, ahol már utcákat alkotnak az új családi házak. ezeken a helyeken négy új általános iskolát építettek, új boltokat nyitottak, s rendszeresen közlekedő autóbusszjáratokat indítottak három, vasutól távoli település és hódmezővásárhely között. mindenütt megtalálható a könyvtár és a televízió is. az egykori olvasóköri rendszeres az ismeretterjesztő előadások, s időnként filmeket is vetítenek.

a tervek szerint a hódmezővásárhely környékén kialakult új tanyaközpontokat a következő években továbbfejlesztik. újabb iskolákat, napközi otthonokat, művelődési házakat építenek. itt alakítják ki a termelőszövetkezetek új központi majorjait. víz- és villanyhálózatokkal, megfelelő utakkal, közintézményekkel és közlekedéssel rendelkező új községeket hoznak létre, ahová majd a még tanyán élő lakosok is beköltözhetnek./mti/

--

bb 20. rajnai libákat kapnak a sárvíz-menti termelőszövetkezetek

vid j-lm ká

1963. március 1.

fejér megyében a sárvíz melletti községek termelőszövetkezetek szívesen foglalkoznak libatenyésztéssel. ezek a szövetkezetek a megyei tanács útján most azt kérték, hogy a földművelésügyi minisztérium által importált rajnai libatenyésztésanyagból juttassanak nekik is nemesítésre. a rajnai liba nagy testű, hófehér tollu, igen szapora, mája nagyobb, mint a magyar libáé, emellett évente 40-50 tojást ad. a fejér megyei tanács mezőgazdasági osztálya útján rövidesen 1 000 rajnai naposlibát kapnak a sárvíz-menti termelőszövetkezetek./mti/

--

9.40/a

- 14 -

b. 19. négy év alatt megkétszereződött a magyar-olasz árucseretorgalom - az árukinálat kölcsönös megismeréséért több olaszországi nemzetközi vásáron vesz részt külkereskedelmünk

i/sz/tr/rj vg

1963. március 1.

az elmúlt években jelentősen bővültek a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatok. az áruforgalom tavaly már az 1958. évének a kétszeresére emelkedett, s ezzel elérte a háború utáni legmagasabb szintet. az export és az import aránya kedvező egyensúlyban van. a magyar export tavaly 334 millió devizaforintot, az olaszországból származó import pedig 302 millió devizaforintot tett ki.

a magyar kivitel tulnyomó részét a hagyományos mezőgazdasági cikkek, köztük vágómarha, vágóelő, baromfi, vetőmagvak, stb. képezik, de évről-évre mind több ipari terméket is vásárolnak az olasz cégek. tavaly például több mint egymillió dollár értékben rendeltek szerszámgepeket. az olaszországi elektromos távvezetékek építésénél nagymennyiségű magyargyártmányú acél-alumíniumkábel használata fel-működnek olaszországban magyar dumperek is. megkezdődött az elektromotorok és műszerek exportja, de műszeriparunk gyártmányait még nem ismerik eléggé. az olasz cégek ott találhatóak a magyar gyógyszeripar, textilipar termékeinek vásárlói között is. jelentős tételnek számít a hengerelt acélok cseréje, amelynél nemcsak mint eladók, hanem mint vásárlók is jelentkezők. olaszországból nagymennyiségű textilipari alapanyagot, mürostot, müelymet, valamint cikkek közül sokféle származik olaszországból. üzemünkbe mind több olaszgyártmányú gép kerül, találhatóak közöttük textil-, nyomda-, müanyagipari berendezések.

külkereskedelmünk kész arra, hogy növelje a gépi berendezések importját. a magyar szakemberek azonban nem ismerik eléggé az olasz géptípusokat, és emiatt nehezebben szánják rá magukat egy-egy berendezés megvásárlására. az olasz cégeknek, szakembereknek széleskörű piackutatást és propagandát kellene folytatni hazánkban, hogy készítményeik itt ismertebbé váljanak. külkereskedelmünk az árukinálat kölcsönös megismerése érdekében több olaszországi nemzetközi vásáron és kiállításon vesz részt az idén. hazánk hivatalos résztvevőként jelentkezik a milanoi és a paduai vásáron. ezenkívül vállalatunk bemutatják exportcikkeiket, főleg a könnyűipari termékeket triesztben, bariban és az idén első alkalommal beneveztek a firenzei kézműipari kiállításra is. a részvételnek gyártmányaik bemutatóján kívül az egyik fontos célja, hogy az olaszországba látogató magyar ipari és kereskedelmi szakemberek tájékozódjanak az olasz ipar kínálatáról./mti/

--

9.45/a

- 15 -

bb 21. több mint 22 000 kiadvány 64 millió példányban - az elmúlt esztendőben Magyarországon 672 millió forintért vásároltak könyvet - megnövekedett a könyvforgalom - adatok, számok könyvkiadásunk 1962. évi „mérlegéből,,.

i/v/gk/rj sr

1963. március 1.

a napokban elkészült a magyar könyvkiadás és könyvterjesztés elmúlt esztendőjének „mérlege,,. a kiadói főigazgatóságon tájékoztatták az mti munkatársát a legfontosabb adatokról, számokról.

hazánkban 1962-ben összesen 22.339 kiadvány - ebből 3483 könyv-látott napvilágot. az összes kiadott művek példányszáma meghaladta a 64 milliót. a tavalyelőtti - 1961-es esztendőhöz képest a Magyarországon megjelent kiadványok száma 6.2 százalékkal emelkedett. 1962-ben elsősorban az ismeretterjesztő művek száma növekedett: 13 százalékkal több jelent meg, mint 1961-ben. több volt a megjelent szépirodalmi művek száma is; az 1961. évi 720 szépirodalmi alkotással szemben az elmúlt évben 740 mű jelent meg, példányszámuk pedig - 10 millió 800 ezerről - több mint 12 millióra nőtt.

a 740 szépirodalmi műből 402 magyar írók alkotása volt, s ebből 224 élő szerző műve. a mai magyar írók regényeit, elbeszéléseit versesköteteit egyébként összesen 1,865.000 példányban bocsátották ki. jelentősen - 15 százalékkal - növekedett a mai külföldi írók műveinek kiadása is.

számottevő fejlődésről tanuskodnak a könyvforgalom adatai is. a múlt évben hazánkban - az 1961 évi 610 millió forinttal szemben - összesen 672 millió forintért vásároltak könyveket a könyvforgalom tehát egy év alatt 10.2 százalékkal emelkedett. a falusi könyvforgalom csaknem 14 százalékkal, az üzemek, gyárak forgalma pedig 16,7 százalékkal nőtt. örvendetes eredményeket tükröz egyébként a vidéki könyvvásárlások vizsgálata: a falu részesedése az össz-forgalomból 1962-ben 25.8 százalék volt, vagyis számokban kifejezve az ország különböző vidékein az elmúlt évben 173 millió forintért adtak el könyveket./mti/

--

9.50/a

- 16 -

bb 22. miskolci mérnök ujitása az áramellátási zavarok gyors megszüntetésére

vid tr-lm ki

1963. március 1.

a középvezettségű villamosenergiát fogadó és átalakító transzformátorállomásokon meglehetősen gyakori probléma a földzárlat, vagy egyéb ok miatt fellépő üzemzavar helyének megállapítása és megszüntetése. egy-egy ilyen üzemzavar elhárítása a régebben szokásos módszerrel öt-tíz percig, sőt ennél is több ideig tartott. a fontos probléma megoldására valaska lászló, az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat mérnöke ugynevezett tartalékát kapcsoló automatikát készített. ez a -szakkörökben ta/3 néven ismert - készülék, ha a főtápvonalról a feszültség kimarad, automatikusan működésbe lép. pillanatok alatt megállapítja, hogy a zárlat, illetve a hiba hol keletkezett, s önműködően a tartalék tápvonalra kapcsolja a transzformátor állomás áramelosztó gyűjtősinjét. ezt a műveletet három-négytized másodperc alatt végzi el, így az áramellátási zavar emberileg jóformán nem is érzékelhető. ha a főtápvonalon megszünt a hiba, az automatika önműködően visszakapcsol erre a vonalra. a gyakorlatban nagyszerűen bevált több mint tíz helyen, köztük Miskolcon, Egerben, Gyöngyösön, Balassagyarmaton sikeresen alkalmazzák, s a nehézipari minisztérium villamosenergiaipari igazgatósága elrendelte annak országos használatát. az ezután épülő nagy transzformátorállomásokat már ezzel az automatikával látják el./mti/

--

bb 23. két és félmilliárd dohánypalánta szabolcsban

vid j-lm ká

1963. március 1.

szabolcs-szatmár megye dohánytermelő szövetkezeteiben készítik a melegágyakat, jelenleg ez a legsürgetőbb munka a nagyüzemekben. bár a szabadban még mindig mínusz 14-15 fokos a hőmérséklet, a magvetéssel nem várhatnak tovább.

a megye termelőszövetkezetei összesen 15 000 holdon, a tavalyinál 4 000 holddal nagyobb területen termelik a híres szabolcsi dohányt. csaknem 300 000 négyzetméter lesz a most készülő melegágyak felszínre, s ezekben csaknem két és félmilliárd palántát nevelnek fel. a melegágyakhoz több mint egymilliárd kétszáz ezer mázsa istállótrágyát használnak fel./mti/

--

10.00/a

- 17 -

bé 21. több mint 22 000 kiadvány 64 millió példányban - az elmúlt esztendőben Magyarországon 672 millió forintért vásároltak könyvet - megnövekedett a könyvforgalom - adatok, számok könyvkiadásunk 1962. évi „mérlegéből,,.

i/v/gk/rj sr

1963. március 1.

a napokban elkészült a magyar könyvkiadás és könyvterjesztés elmúlt esztendőjének „mérlege,,. a kiadói főigazgatóságon tájékoztatták az mti munkatársát a legfontosabb adatokról, számokról.

házámban 1962-ben összesen 22.339 kiadvány - ebből 3483 könyv-látott napvilágot. az összes kiadott művek példányszáma meghaladta a 64 milliót. a tavalyelőtti - 1961-es esztendőhöz képest a Magyarországon megjelent kiadványok száma 6.2 százalékkal emelkedett. 1962-ben elsősorban az ismeretterjesztő művek száma növekedett: 13 százalékkal több jelent meg, mint 1961-ben. több volt a megjelent szépirodalmi művek száma is; az 1961. évi 720 szépirodalmi alkotással szemben az elmúlt évben 740 mű jelent meg, példányszámuk pedig - 10 millió 800 ezerről - több mint 12 millióra nőtt.

a 740 szépirodalmi műből 402 magyar írók alkotása volt, s ebből 224 élő szerző műve. a mai magyar írók regényeit, elbeszéléseit versesköteteit egyébként összesen 1,865.000 példányban bocsátották ki. jelentősen - 15 százalékkal - növekedett a mai külföldi írók műveinek kiadása is.

számottevő fejlődésről tanuskodnak a könyvforgalom adatai is. a múlt évben házámban - az 1961. évi 610 millió forinttal szemben - összesen 672 millió forintért vásároltak könyveket a könyvforgalom tehát egy év alatt 10.2 százalékkal emelkedett. a falusi könyvforgalom csaknem 14 százalékkal, az üzemek, gyárak forgalma pedig 16,7 százalékkal nőtt. örvendetes eredményeket tükröz egyébként a vidéki könyvvásárlások vizsgálata: a falu részesedése az össz-forgalomból 1962-ben 25.8 százalék volt, vagyis számokban kifejezve az ország különböző vidékein az elmúlt évben 173 millió forintért adtak el könyveket./mti/

--

9.50/a

- 16 -

bb 22. miskolci mérnök ujtása az áramellátási zavarok gyors megszüntetésére

vid tr-lm ki

1963. március 1.

a középfeszültségű villamosenergiát fogadó és átalakító transzformátorállomásokon meglehetősen gyakori probléma a földzárlat, vagy egyéb ok miatt fellépő üzemzavar helyének megállapítása és megszüntetése. egy-egy ilyen üzemzavar elhárítása a régebben szokásos módszerrel öt-tíz percig, sőt ennél is több ideig tartott. a fontos probléma megoldására valaska László, az északmagyarországi áramszolgáltató vállalat mérnöke ugynevezett tartalékát kapcsoló automatikát készített. ez a -szakkörökben ta/3 néven ismert - készülék, ha a főtápvonalról a feszültség kimarad, automatikusan működésbe lép. pillanatok alatt megállapítja, hogy a zárlat, illetve a hiba hol keletkezett, s önműködően a tartalék tápvonalra kapcsolja a transzformátor állomás áramelosztó gyűjtősinjét. ezt a műveletet három-négytized másodperc alatt végzi el, így az áramellátási zavar emberileg jóformán nem is érzékelhető, ha a főtápvonalon megszünt a hiba, az automatika önműködően visszakapcsolja erre a vonalra. a gyakorlatban nagyszerűen bevált új megoldást az északmagyarországi áramszolgáltató vállalatnál már több mint tíz helyen, köztük Miskolcon, Egerben, Gyöngyösön, Balassagyarmaton sikerrel alkalmazzák, s a nehézipari minisztérium villamosenergiaipari igazgatósága elrendelte annak országos használatát. az ezután épülő nagy transzformátorállomásokat már ezzel az automatikával látják el./mti/

--

bb 23. két és félmilliárd dohánypalánta szabolcsban

vid j-lm ká

1963. március 1.

szabolcs-szatmár megye dohánytermelő szövetkezeteiben készítik a melegágyakat, jelenleg ez a legsürgetőbb munka a nagyüzemekben. bár a szabadban még mindig mínusz 14-15 fokos a hőmérséklet, a magvetéssel nem várhatnak tovább.

a megye termelőszövetkezetei összesen 15 000 holdon, a tavalyinál 4 000 holddal nagyobb területen termelik a híres szabolcsi dohányt. csaknem 300 000 négyzetméter lesz a most készülő melegágyak felszínre, s ezekben csaknem két és félmilliárd palántát nevelnek fel. a melegágyakhoz több mint egymillió kétszáz ezer mázsa istállótrágyát használnak fel./mti/

--

10.00/a

- 17 -

bb 24. a munkaközi szünet nem csökkenti, hanem növeli a dolgozók teljesítőképességét - szegedi kutató érdekes megfigyelései

vid fm/tné-lm fm

1963. március 1.

dr. geréb györgy, a szegedi tanárképző főiskola lélektani intézetének kutatója tíz éve tanulmányozza a fáradtság hatását a termelésre, valamint a tanulók túlterhelésének következményeit. a szegedi kenderfonógyárban végzett megfigyelései alapján kimutatta, hogy a kiegyensúlyozott élet, a rendszeres éjszakai pihenés kedvezően befolyásolja a dolgozók termelő munkáját, a rendszertelen élet pedig csökkenti a munkaintenzitást.

dr. geréb györgy javaslatára a gyár több üzemrészében bevezették és ma is alkalmazzák a munkaközi szünetet. negyedórára leállítják a gépeket, hogy a dolgozók nyugodt körülmények között megreggelizhessenek. a gépek zaja sem zavarja őket. idegfeszültségük a szünetben feloldódik és 15 perc után fokozott figyelemmel állnak újra a gépek mellé, gyorsabban észreveszik a fonalszakadásokat, figyelmesebben dolgoznak és csökken a baleseti veszély is. az adatok azt mutatják, hogy a munkaközi szünet bevezetése óta nem csökkent, hanem fokozódott a termelés.

dr. geréb györgy megfigyelései szerint káros a tanulók magánóráinak, sportolásának túlnajszolása is. kimutatta, hogy az órarend megfelelő összeállításával is csökkenteni lehet a diákok túlterhelését. például a hét végén, illetve a napi utolsó órákon nem célszerű a nehezebb tantárgyak oktatása.

sokezer adat feldolgozásából nyert tapasztalatai „kísérletek a fáradtság lélektanának köréből”, címmel a közelmúltban jelentette meg az akadémiai kiadó./mti/

..-

bb 26. csemegeszőlővel ültetik be keszthely környékét

vid j-lm ká

1963. március 1.

keszthely környékén, ahol csak othello és más direkt-termő szőlő terem, a termelőszövetkezetek megpróbálkoztak nemes fajták meghonosításával. megállapításaik szerint a borszőlőknek már nem kedvez ez a vidék, viszont egyes csemegeszőlőfajták, így a chasselas, a mathias jánosné és a csaba gyöngye kiváló tenyészhelyre talált. a kedvező tapasztalatok után 60 holdon megkezdték a direkt-termők kiirtását, s helyükbe csemegeszőlőt telepítenek. a tervek szerint a következő két évben összesen 200 hold vadszőlő helyét foglalja el izletes étkezési szőlő./mti/

..-

10.10/a

- 18 -

le

bb 25. újabb iparágakba vonulnak be a porkohászati uton gyártott alkatrészek - megoldották a sajtolt fémek edzését

i sl/tr-lm vg

1963. március 1.

fejlődő új iparágunk, a porkohászat az utóbbi időben jelentős eredményeket ért el. különleges vasporból jelenleg már többszázfajta gépalkatrészt tudnak sajtolni, s ezzel feleslegessé válik az alkatrészek forgácsolása, csökken az önköltség. az új módszernek nagy előnye, hogy a méretek eltérése még a 4 század millimétert sem éri el, az alkatrész tehát pontosabb, mint forgácsolás, vagy akár precíziós öntés esetén.

a keményfémipari vállalat az idén már 220 tonna különféle alkatrészt, elsősorban csapágyat készít porkohászati uton a szerszámgépipar, a híradástechnika és több más iparág részére. a rendelések számának további növekedésére azonban csak abban az esetben számíthatnak, ha bővítik a porkohászati termékek választékát. eddig csak lágy, edzés nélküli alkatrészeket tudtak előállítani porkohászati uton; a szünet nehezen felvevő szivacsos szerkezetű anyagot ugyanis nem lehet hőkezelné. többszázfajta alkatrész gyártásához éppen ilyen anyag kell, sokszáz másfajta alkatrészt azonban csak hőkezeléssel lehet használni. ezért a keményfémipari vállalatnál most kidolgoztak egy olyan fémötvözetet, amely a vasporba keverve kitölti az anyag pórusait. az alkatrész, amit ennek a keveréknek az összesajtolásával állítanak elő, már felveszi az edzéshez szükséges szünet, és így szilárd, kopásállóvá válik. ezentúl tehát edzett alkatrészeket is tud gyártani a keményfémipari vállalat. az első kisebb szállítmányt már el is küldték a csepeli varrógépgyárnak. a jövőben a varrógépek, majd a kerékpárok számos alkatrésze is porkohászati uton készül.

az új technológia bevezetésével egyidejűleg kísérletek indultak a keményfémipari vállalatnál legfőbb alapanyaguk, a vaspor hazai előállítására is. ezt a drága anyagot eddig külföldről hozták be, vagy kész vashuzalok porlasztásával teremtették elő. most a csőgyárakban keletkező nagy tisztaságú vashulladékból igyekeznek különleges módszerrel vasport előállítani. kísérleti berendezést szereltek fel, ahol a megolvasztott hulladékot a levegő 15 atmoszférás nyomással egy zárt tartályban szétporlasztja, a szemcsék hűtőfolyadékban lecsapódnak és kész a vaspor. az első 20 tonna még az idén elkészül, s ha beválik, jövőre már évi 300-320 tonna teljesítőképességű porlasztó-berendezést helyeznek üzembe./mtiö

..-

10.17/a

- 19 -

le

bb. 27. minden megyében megalakultak a termelőszövetkezeteket patronáló tit-csoportok

i/ni/gg/rj sr

1963. március 1.

mintegy fél évvel ezelőtt a tudományos ismeretterjesztő társulat országos elnöksége felhívta a szervezeteiben tömörült értelmiségieket, hogy vállaljanak feladatot a gyenge termelőszövetkezetek megszilárdításában. ennek alapján a társulat valamennyi megyei szervezeténél létrejöttek a patronáló brigádok, s a legtöbb helyen - nagy tapasztalattal rendelkező, nyugdíjas agrárszakemberek irányításával - már munkához is láttak.

mindenekelőtt aprólékosan megismerték az érdekelt gazdaságok helyzetét, tájékoztattak igények, kívánságaik felől, s ennek megfelelően dolgozták ki munkaprogramjukat. elsősorban a távlati tervek helyes kialakításában nyújtanak segítséget a tsz-ek vezetőségének. a baranya megyei patronáló csoportok elkészítették a drávafoki közös gazdaság talajtérképét, a becefal gazdaságban az állatállomány szakszerű selejtezésében és az állattenyésztő brigádok helyes munkarendjének kidolgozásában vettek részt. a csongrád megyei ismeretterjesztési szakemberek a deszki kossuth tsz öntözőbrigádjainak továbbképzését szervezték meg, s gyakorlati bemutatókkal egybe kötött előadássorozaton oktatják a tsz embereit a maglucerna növényi kártevői elleni helyes védekezésre.

a mezőgazdasági szakembereken kívül a tit más szakosztályaihoz tartozó értelmiségiek is részt vesznek a patronálásban. a falvakban szociográfiai felméréseket végeznek, segítséget nyújtanak a termelőszövetkezeti tagok kulturált pihenésének, szórakozásának megszervezésében, továbbá figyelemmel kísérik a tsz-akadémiák működését, a közös gazdaságok dolgozóinak továbbképzését. különösen a kihelyezett mezőgazdasági technikumokban hasznos ez a segítség, ahol egy-egy látogatás alkalmával konzultációkat is tartanak a tit szakemberei./mti/

--

li

10.23/a

- 20 -

bb. 28. négymillió köbméter viznek „készítenek helyet,, a rakacai tóban

vid/tr/rj ki

1963. március 1.

hazánk legnagyobb hegyvidéki mesterséges víztárolóját, a rakacai tavat még mindig 68 centiméter vastag jéggréteg borítja. a sajómenti és a kazincbarcikai ipartelepek és a környező községek vízellátását szolgáló víztárolót a jégpáncél alatt „csapolták meg,, mintegy 2.5 millió köbméter vizet engedtek le az utóbbi hetekben, hogy a tavaszi olvadáskor várható csapadéknak helyet készítsenek. jelenleg a tóban kétmillió köbméter víz van. ennyi szükséges, hogy a jégpáncél a műtárgyakban és magában a gátban ne tegyen kárt.

a rakacai tó 240 négyzetkilóméternyi vízgyűjtő területéről az olvadás idején mintegy 15-16 millió köbméter vízre számítanak. a tárolóban ebből 4 millió köbmétert tudnak felfogni, a többit levelezzetik a bódva patakon át a sajóba./mti/

--

bb. 29. új növényvédelmi eljárás az egyik legveszedelmesebb növényi kártevő, a bagolylepke ellen

vid/j/rj ki

1963. március 1.

az elmúlt év időjárása kedvezett a hazánkban eddig elszórtan pusztító bagolylepkéknek, s az oly mértékben elszaporodott, hogy a dohányban, a kukoricában és a zöldségvédelmi módszerekkel csak az egész fiatal lárva és a lepke ellen tudtak védekezni, a kifejlett, 2.5 centiméteres hernyót nem tudták irtani.

a keszthelyi agrártudományi főiskolán zsoár kálmán adjunktus kísérleteket folytatott a bagolylepke hernyójának pusztítására. egyetlen ellenszernek a parathion bizonyult, de az permetezéssel még nem hatásos, mert az éjjeli rovar a nap egy részét tölti csak a permetezett részen, napközben a fény elől a talajba menekül, így a méreggel rövid ideig érintkezik. a kísérletek szerint a bagolylepke elleni vegyszert az öntözővízbe kell keverni, illetve közvetlenül az öntözés előtt kell porozni a növényeket. a víz így belemossa a mérget a hernyó éjszakai szálláshelyére is.

az új védekezési módszert az idén a környező nagyüzemi gazdaságokban is alkalmazzák./mti/

--

bb-. 31. csaknem ötszáz brigád versenyez a szocialista címért a dunai vasműben

vid/te/rj ki

1963. március 1.

a dunai vasműben már csaknem ötszáz brigád - 5.300 taggal - versenyez a szocialista címért. legtöbben a kokszolómű, a szállító gyárrészleg és a gépészeti gyár, valamint az erőmű dolgozói közül vesznek részt a mozgalomban. akohászati kombinátban egyébként husz egység dolgozó már a szocialista üzem, a szocialista műhely, illetve a szocialista gyárrészleg cím elnyeréséért vetélkednek./mti/

10.30/a

--
- 21 -

li

bb 30. automata ujságárusító berendezést, irótollat kölcsönző ládát szerkesztett egy „ezermester”, postal hivatalvezető

vid fm/tné-lm fm

1963. március 1.

papp jános, a tiszaroffi posta „ezermester”, hivatalvezetője több munkafolyamatot automatizált hivatalában. ötletes ujságárusító automatát szerkesztett, amely a pénz bedobása, majd egy gomb elforgatása után kiadja a lapot. ha az ujság elfogyott, a készülék jelzi. ha nem az előírt pénzdarabot dobják be, a gomb megnyomása után visszakapja tulajdonosa.

az „ezermester”, másik érdekes találmánya az irótollat kölcsönző automata. a toll egy üvegfalu kalitkában van, amelynek első lapját csak úgy lehet elhuzni, ha előzőleg egy forintot bedobak az automatába. ha a tollat visszateszik helyére, a készülék visszaadja az egyforintos betétet./mti/

--

bb 32. befejeződött a hibridkukorica-vetőmag előállítás - újabb rövid tenyészidejű fajták kerülnek köztermesztésbe

i so/gg-lm ká

1963. március 1.

az állami gazdaságok hibridkukorica-vetőmag előállító üzemei befejezték az idényt. a termelési nehézségek ellenére 2 100 vagon jóminőségű, magas csiraképességű, osztályozott vetőmagot állítottak elő a termelőszövetkezetek számára, 400 vagonnal az állami gazdaságok szükségleteit fedezik és 900 vagonnal exportra is jut.

a vetőmagelosztás is jól halad. az állami gazdaságokba és a termelőszövetkezetekbe eddig több mint ezer vagon vetőmagot továbbítottak. az exportra szánt mennyiségből már 400 vagonnal küldtek csehszlovákiába, a német demokratikus köztársaságba, ausztriába és a német szövetségi köztársaságba.

kijelölték az újabb vetőmagtermő területeket is. az idén 35 állami gazdaságban és 15 termelőszövetkezetben összesen 35 000 holdon állítanak elő hibrid-kukorica vetőmagot. a választék újabb fajtákkal gyarapodik. az idén már 1 000 holdon állítják elő az mv 42-es, 500 holdon az mv 57-es és 300 holdon a szarvasi 1-es vetőmagfajtát. a két martonvásári fajta a rövid tenyészidejű vetőmagvak választékát bővíti a szarvasi 1-es pedig öntözött területen, főleg silókukorica előállítására, kiválóan alkalmas./mti/

--

10.35/a

- 22 -

le

bb 33. ismeretterjesztő előadásokra járnak a bicskei cigányok

vid fm/tné-lm fm

1963. március 1.

bicskén a művelődési otthon és más népművelési szervek a cigánylakosság részére ismeretterjesztő előadásokat rendeznek történelmi, irodalmi, munkaerkölcsi, egészségügyi, gyermeknevelési kérdésekről. a felnőttek munka után rendszeresen látogatják az előadásokat. sokan iratkoztak be közülük a könyvtárakba is./mti/

--

bb 34. 200 000 kiló szudáni földimogyorót pörkölnek megyesegyházán

vid j-lm ká

1963. március 1.

a megyesegyházi aranykalász tsz-ben, ahol a múlt évben 60 000 kilogramm földimogyorót termeltek, a téli időszakban sem pihennek a pörkölgépek. jelenleg szudáni mogyorót pörkölnek az import-vállalat megbízásából. a cirokszárral fűtött gépek éjjel-nappal üzemben vannak. a szudáni mogyorószemek jóval nagyobbak a megyesegyházán termelt földimogyorónál, színben és zamattal viszont a mi mogyorónk viszi el a pálmát. a megyesegyházi aranykalász tsz 200 000 kiló szudáni mogyoró pörkölését vállalta./mti/

--

bb 35. külföldről mintegy hetven hallgató jelentkezett a tit pécsi nyári szabadegyetemére

i vid mfm/lm fm

1963. március 1.

a tit baranya megyei szervezete július 28-tól augusztus 10-ig ötödikben rendezi meg a pécsi nyári szabadegyetemet. a mintegy 150 hallgatót a tanárképző főiskola új kollégiumépületében helyezik el. bulgáriából, lengyelországból és az ndk-ból mintegy hetvenen jelentkeztek a szabadegyetemre. a résztvevők részletesen megismerkednek majd baranya és székhelye történetével, természeti és néprajzi érdekességeivel, tudományos és kulturális életével./mti/

--

10.40/a

- 23 -

le

bb 36. televíziós reléállomás a misina-tetőn - tizenhárom-sugaru szökőkút a pécsi Lenin-téren

i vif fm-lm fm

1963. március 1.

pécs város tanácsa az idén is több jelentős városfejlesztési munkát végeztet. az új pécsi televíziós reléállomás létesítéséhez egymillió forintot ad a városfejlesztési alapból. a misina-tetőn lebontják a kiss józsef-kilátót és annak helyére építik a reléállomás 80 méter magas tornyát. az építményen 40 méter magasságban erkélyt alakítanak ki és eszpresszót rendeznek be. az állomás-épület előreláthatólag az év végére készül el.

a pécsi vasutállomás előtti Lenin-téren tizenhárom-sugaru hatalmas szökőkutat emelnek. a pécs-meszési városrészben művelődési házat, málonban és nagyárpádon munkásklubot, ürögön törpevizművet, kertvárosban pedig olvasóparkot létesítenek./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 9. számú hírünk /továbbfejlesztik az esztrád.../ utolsó bekezdésében a név helyesen a következő:

r o c c o g r a n a t a

--

bb 37. megkezdődött az 1962-ben készült 36 munkásvédelmi film vetélkedése

t iz/hné-l m hk

1963. március 1.

pénteken reggel a technika házában megkezdődött az 1962-ben készített balesetelhárítási és munkaegészségügyi filmek fesztiválja.

a bemutatót kolozsvári ernő, a szot alosztályvezetője nyitotta meg. elmondotta, hogy a tavaly készült 36-tal együtt ma már körülbelül 160 munkásvédelmi film hívja fel a dolgozók figyelmét a munka közben fenyegető balesetekre és ezek megelőzésének lehetőségeire. e filmek, mint propagandaeszközök jelentőségét érzékelteti, hogy tavaly egyetlen év alatt körülbelül 2,5 millió nézőjük volt, nem is számítva a televízióban is bemutatott filmek közönségét. ezek a filmek eljutnak az ország minden részébe, mert ma már a szakszervezetek megyei tanácsa is saját filmtárral rendelkezik és körülbelül félmillióra tehető azoknak a száma, akik az szmtk filmkölcsonzó munkája révén okultak ezekből az alkotásokból.

/folyt.köv./
10.55/a

- 24 -

bb 37. /megkezdődött...1.folyt./-lm

ezután megkezdődött a vetítés, ami szombaton délelőtt ér véget. előreláthatólag szombaton déltájban kerül sor az eredményhirdetésre, amikor is a 13 tagú szakértő zsűri döntése alapján nagydíjat kap „az év legjobb filmje”, és kate-gória-díjban részesül a balesetelhárítási oktató, a balesetelhárítási játékfilmek, valamint a munkaegészségügyi filmek csoportjának három legjobb alkotása. ugyancsak díjazták a legkiemelkedőbb rendezői, operatőri és színész munkát is./mti/

--

bb 38. a lotto nyerőszámai:

hné-lm ki

1963. március 1.

a sportfogadási és lottoigazgatóság tájékoztatása szerint a 9. játékhetén csongrádon a kossuth lajos művelődési házban megtartott lottosorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

7, 14, 15, 45, 82. /mti/

--

bb 39. Lengyelországba utazott a budapesti pártbizottság küldöttsége

-lm hk

1963. március 1.

a lengyel egyesült munkáspárt varsói bizottságának meghívására péntek reggel lengyelországba utazott az mszmp budapesti bizottságának küldöttsége.

a delegáció vezetője gáspár sándor az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára.

a küldöttség bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent nemes dezső az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, hollai imre a központi bizottság külügyi osztályának vezetője, továbbá a budapesti pártbizottság vezető munkatársai. jelen volt henryk grochulski a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is./mti/

--

12.04/a

- 25 -

12.04/a
Zel

bb 40. bemutatták a konfekció-ipar új kollekcióját

i sz/hné-Lm vg

1963. március 1.

pénteken a ruhaipari tervező vállalatnál a konfekciógyárak legújabb kollekciójából bemutatót rendeztek az ipar és kereskedelem szakértői számára. a bemutatót modellekből választja ki a kereskedelem, milyen ruhák készüljenek a 3. negyedévben, őszre és a jövő tél szezonra. a gyárak erre az időszakra 400 ruha és kabátmodellt terveztek, amelynek csaknem a felét mutatták be a manókenek.

a bemutató már jelezte, hogy az őszi-téli idényben is élénkebbek lesznek a divatszínok, mint eddig voltak. még a sötétebb tónusu szöveteket is színes noppok, szálak élénkítik. változatlanul divatosak a kockás, csikos és tweed-mintázatu szövetek. a szintetikus szálal kevert jester, pester-kelmék is új mintázattal készülnek az év második felére. ezekből már nemcsak női ruhákat, hanem férfi-öltönyöket is varrnak.

a tervezők különösen nagy gondot fordítottak a serdülőkorúak öltözködésére. a fiatal lányok számára külön kollekciót állítottak össze, a fiukat pedig még két korcsoportra is osztották s más-más fazonu ruhákat akarnak készíteni a kisiskolásoknak, illetve a kamaszoknak. a kisfiúk öltönyéhez tartozó kabátok például puha kidolgozásúak és többnyire rever nélküliek. /mti/

bb 41. művelődésügyi osztályvezetők országos értekezlete

k hné-Lm hk

1963. március 1.

a tanácsok művelődésügyi osztályvezetői csütörtökön és pénteken országos értekezleten vettek részt a művelődésügyi minisztériumban. a tanácskozás első napján aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese tartott tájékoztatót a művészeti élet időszerű kérdéseiről. pénteken a 8. pártkongresszus határozataiból adódó feladatokról, s azok megoldásával kapcsolatos tennivalókról tárgyaltak az értekezlet résztvevői.

a megbeszélésen jelen volt ilku páll művelődésügyi miniszter, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának póttagja, továbbá lugossy jenő és dr. hadnagy lászló miniszterhelyettesek. /mti/

12.44/a

- 26 -

le

bb 42. háromemeletes munkásszálló készült el szombathelyen

vid tr-Lm ki

1963. március 1.

szombathelyen 256 személyes, háromemeletes munkásszálló épült az állami építőipari vállalat dolgozóinak. a több mint tízmillió forintos beruházással létesült szállóba pénteken megkezdték a beköltözést. a szállóban orvosi rendelő, betegszoba és emeletenként klubszoba van, melléképületében pedig éttermet és konyhát rendeztek be. /mti/

--

bb 43. szabolcs megye legkorszerűbb önkiszolgáló étterme nyílt meg nyíregyházán

vid tr-Lm ki

1963. március 1.

szabolcs-szatmár megye legkorszerűbb önkiszolgáló étterme nyílt meg pénteken nyíregyházán. az étterem pultrendszerre, hűtő és hevítő berendezése lehetővé teszi, hogy az ételeket a kívánt hőfokon tartsák. /mti/

--

bb. 44. kiosztották az 1962. évi hutya-émlékérmeket

t le/e ká

1963. március 1.

pénteken délelőtt állatorvosi napok kezdődtek a magyar tudományos akadémián. dr. manninger rezső akadémikus megnyitója után dr. várnagy lászló tartott titkári beszámolót az állatorvosok társaságának elmúlt évi tevékenységéről. ezután került sor az agrártudományi egyesület hutya-émlékérmeinek kiosztására. az 1962. évi emlékérmeket az állatorvoslás fejlesztése érdekében végzett kiemelkedő tudományos és társadalmi tevékenységükért dr. kotlán sándor akadémikusnak és dr. kádár tibor kandidátusnak, az országos állategészségügyi intézet igazgatójának ítelték. az emlékérmeket, továbbá az agrártudományi egyesület aranykoszorus jelvényeit és pályadíjait petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes adta át a kitüntetetteknek.

az állatorvosi napok a hutya-émlékérem új kitüntetettjeinek előadásával folytatódtak. ezekhez kapcsolódva az ülés péntek délutáni és szombati programján a sertés-egészségügy időszerű kérdései szerepelnek. /mti/

13.02

- 27 -

le

bb. 45. Lukács Ottó, a központi statisztikai hivatal főosztály-
vezetője

1/e hk

1963. március 1.

hazaérkezett Ciprusból, ahol az ENSZ technikai segélyakciója
keretében az ottani statisztikai hivatal megszervezését irá-
nyította. /mti/

--

bb. 46. időjárásjelentés

tr/e

1963. március 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. március 1-én, péntek
éjben:

száraz, hideg idő

európa legnagyobb részén tovább tart az igen hideg idő. ha-
zánkban tegnap a déli határszélen változó mennyiségű felhőzet
mellett 4-7 órán át sütött a nap és néhány helyen hószállingózást
is észleltek. az ország többi részén 8-11 óráig napsütés volt.
napközben a hőmérséklet általában mínusz 4, mínusz 8 fokig emel-
kedett, egyes helyeken azonban az erős napsütés következtében mi-
nusz 2, mínusz 3 fokos hőmérsékletet mértek. a ma hajnali lehü-
lésben nagy eltérések mutatkoztak, voltak helyek, ahol hajnalban
sem süllyedt a hőmérséklet mínusz 13, mínusz 14 fok alá, máshol
viszont mínusz 25, mínusz 26 fokos fagyok keletkeztek. a főváros
belső területén ma hajnalban mínusz 14.5 fokos hőmérsékletet ész-
leltek. ilyen alacsony hőmérséklet március elején budapest belső
területén még nem fordult elő. ma délelőtti országsszerte tovább
folytatódik a napos, erősen hideg idő.

budapest csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke mínusz
9 fok volt, a sokévi átlagnál 12.4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapest a hőmérséklet mínusz 7 fok, a tenger-
szintre átszámított légnyomás 773 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: továbbra is száraz, napos,
igen hideg idő. ma mérsékelt keleti szél, holnap gyenge légáram-
lás. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet a délkeleti me-
gyékben mínusz 13, mínusz 16. az ország többi részén általában
mínusz 18, mínusz 22 fok között, egyes helyeken mínusz 25 fok
alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: mínusz 1, mínusz
5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 194 centiméter. /mti/

13.44/a

--
- 28 -

le

bb. 47. 101.2. százalékra teljesítette februári termelési tervét
a szénbányászat a vasárnapi műszakokkal együtt 9 százalékos a
túlteljesítés

1/szf/trj

1963. március 1.

az újabb hideghullám ismét megnehezítette a bányászok mun-
káját. az aknák megint erősen jegesednek, napok óta újból egyre
több a szállítószalag-szakadás a fagy miatt. a dolgozók erőfeszí-
tése mégis sikerrel járt: termelési tervüket a hétköznapi rendes
munkamenetben 101.2 százalékra, a február 3-i és 20-i vasárnapi mű-
szakokkal együtt pedig 109 százalékra teljesítették. összesen 206.950
tonna szenet adtak terven felül februárban. a hétköznapi termelés-
ben a tatabányai szénbányászati tröszt dolgozói tüntek ki leginkább,
105.7 százalékos tervteljesítésükkel, kevéssel maradtak el tőlük
az oroszlanói, 105.2 és a közép-dunántúli szénbányászati tröszt
dolgozói 103.8 százalékos teljesítésükkel. a vasárnapi termeléssel
együtt az oroszlanói szénbányászati vállalat adta a legnagyobb
terven felüli mennyiséget; teljesítése 114.1 százalék.

januárban és februárban összesen 329 000 tonna széntöbblet-
tel javították bányászaink a tüzelőellátási helyzetet. /mti/

--

bb. 49. növényvédelmi tanácskozás és kiállítás debrecenben

vid/j/rj ká

1963. március 1.

pénteken növényvédelmi tanácskozást rendeztek debrecenben,
a déri múzeum nagytermében, amelyen több mint 200 növény-
védelmi szakember és szakmunkás vett részt. nagy bálint a földmű-
velésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatója tar-
tott előadást a növényvédelmi helyzetéről és az 1963. évi fel-
adatokról. mint mondotta, a növényi kártevők és gyomok miatti termés-
kiesés értéke évente körülbelül 6 milliárd forint. a mennyiségi ki-
esés mellett - különösen a gyümölcsösökben - a kártétel következté-
ben lényegesen romlik a minőség.

jelentős javulást ezen a téren a termelőszövetkezeti üzemi
növényvédelem megszervezésével lehet elérni. az állam messzemenő
segítséget nyújt ehhez a közös gazdaságoknak: a gépek vásárlásánál,
a növényvédőszer beszerzésénél, a szakmunkásképzésnél. három esz-
tendő alatt 2500 növényvédőgépet vásároltak a szövetkezetek, s je-
lentősen növekedett a hatóanyagfelhasználás.

a tanácskozással egyidőben debrecenben a mtesz székházában
növényvédelmi kiállítás nyílt. /mti/

14.10/a

--

- 29 -

le

bb. 48. mezőgazdasági szakoktatási napok kezdődtek kecskeméten
vid/j/rj ká 1963. március 1.

pénteken mezőgazdasági szakoktatási napok kezdődtek kecskeméten. a város 13 termelőszövetkezeti gazdaságában, szakcsoportjában, valamint a szakszövetkezetekben a zöldségtermesztés nagyüzemi módszereiről, főleg az új telepítésű ültetvények műveléséről. az előadásokat a legtöbb helyen szakfilmek vetítésével kötik össze.
/mti/

..-

bb 50. aláírták a magyar és bolgár akadémia közötti tudományos együttműködés 1963-64. évi munkatervét

t ms/gk-lm sr 1963. március 1.

pénteken a magyar tudományos akadémia tudós-klubjában aláírták a magyar tudományos akadémia és a bolgár tudományos akadémia közötti tudományos együttműködés 1963-64. évi munkatervét. ez a munkaterv bővíti a két akadémia között eddig is gyümölcsözően alakult tudományos együttműködést, különösen a kozmikus sugárzások kutatásában, a geológia a kémia és egyéb tudományok területén is.

az ünnepélyes aláíráson jelen volt rusznák istván, az akadémia elnöke, óvári miklós, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője, jánossy lajos, ligeti lajos és manninger rezső, az akadémia al-elnökei, erdei ferenc, az akadémia főtitkára, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, zágor györgy, a külügyminisztérium főosztályvezetője, valamint az akadémia elnökségének több tagja. ott volt jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és a nagykövetség több tagja. résztvett az aláíráson a két akadémia küldöttsége.

a munkatervet magyar részről hajós györgy akadémikus, bolgár részről ljubomir iliev, a bolgár tudományos akadémia főtitkára, a két küldöttség vezetője írta alá. az aláírás után rövid beszédben méltatták a két nép hagyományos barátságán alapuló együttműködést.

ezután az akadémia elnöksége fogadást adott a bolgár küldöttség tiszteletére./mti/

15.00/a

- 30 -

le

bb 53. öt megye népművelési szakembereinek tapasztalatcseréje a vásárosnaményi járásban

vid/tm/m/tm

1963. március 1.

a művelődésügyi minisztérium és a szabolcs-szatmár megyei tanács vb művelődési osztályának rendezésében pénteken négy napos népművelési tapasztalatcserére kezdődött a vásárosnaményi járásban. csongrád, szolnok, hajdu, borsod és szabolcs megyéből mintegy negyven művelődési szakember tanulmányozza a járás kulturális életét. a járási székhelyen kívül ellátogatnak tákosra, tarpára, tiszaszalkára, barabásra, beregdarócra, tiszadonyba, tiszakerecsenybe, beregsurányba, olcsvára és gulácsra is. résztvesznek a szövetkezeti téli estéken, a kulturális szemlék körzeti bemutatóján, közismereti és mezőgazdasági szaktanfolyamokon, felnőttek esti oktatásán, szakköri és klubfoglalkozásokon, énekkarok, színi-játszó és táncscsoportok próbáin, szellemi vetélkedőkön. beszélgetnek a beregi községek politikai, gazdasági és kulturális vezetőivel. a látogatások befejezése után közös tanácskozáson mondják el véleményüket, tapasztalataikat. /mti/

..-

bb.54. ugyanannyi nyersszénből háromszor több kokszolható szén - nagyszabású rekonstrukción dolgoznak a pécsi szénmosóban

vid/tm/a hk

1963. március 1.

a pécsi szénmosó 1914-ben épített durvamosó berendezése elavult, elhasználódott és már teljesítménye sem elégíti ki az igényeket. a felújítás során nemcsak a régi gépeket cserélik ki újakkal, hanem korszerű, világszinvonalon álló technológiát is bevezetnek. ennek egyik legfőbb eredménye lesz, hogy azonos mennyiségű nyersszénből körülbelül háromszor több kokszolható szenet nyernek, mint eddig. ezenkívül dunaujvárosban feleslegessé válik a pécselt mosott szén újbóli mosása, vagyis a dunai vasműbe érkező szén azonnal a kokszolókamrákba kerülhet. ezzel évente mintegy 50 000 tonna kokszosításra használatlan középtermék szállítási költségeit is megtakarítják.

a múlt év nyarán főzkezdett rekonstrukciós munka pénteken jelentős állomáshoz érkezett. az első részegységben, a nyersszénfeladó állomáson és a hozzá csatlakozó berendezéseken megkezdtek az üzemi próbákat. a felújítás következményeként az eddigi 240 helyett óránként 300 tonna szenet tudnak a gyűjtőtartályból a mosóba szállítani.

a teljes rekonstrukció befejezését 1964 végére tervezik. ettől kezdve népgazdasági szinten évente 72,4 millió devizaforint termelési érték többlet jelentkezik azzal, hogy csökkenteni lehet a külföldről behozott kokszolható szén mennyiségét. /mti/

15.55/a

- 32 -

le

bb. 51. közlemény a chilei szakszervezeti küldöttség magyarországi látogatásáról

k/sr/e

1963. március 1.

a szot elnökségének meghívására a chilei dolgozók egységes szakszervezeti központjának /cut/ hivatalos küldöttsége február 20-tól március 1-ig magyarországon tartózkodott. a küldöttség tagjai: juan campos, a cut titkára, manuel ovalle, a chilei rézbányász szakszervezet elnöke, pedro cifuentes bastidas a chilei pedagógus szakszervezet vezetőségének és a cut elnökségének tagja és rené rozas, a chilei ipariskolai tanárok szövetségének elnöke, és a cut elnökségének tagja - tanulmányozták a magyar szakszervezetek tevékenységét, a dolgozók életét, különös érdeklődéssel vizsgálták, hogy a magyar dolgozók - a hatalom birtokában - hogyan építik és irányítják az ország új életét, politikai, gazdasági, szociális és kulturális felemelkedését.

a chilei vendégek tárgyaltak a magyar szakszervezeti mozgalom vezetőivel. látogatást tettek brutyó jánosnál, a szot főtitkáránál, beckl sándornál, a szot titkáránál, valamint több szakszervezetben. a chilei és a magyar szakszervezeti vezetők egyetértettek abban, hogy a nemzetközi munkásmozgalom nagy céljaiért - a béke megvédéséért, a dolgozók szabadságáért, jogaiért, szebb és jobb életéért, a társadalmi haladásért - vívott harc érdekei szükségessé teszik, hogy szorosabbra fűzzék és hatékonyabbá tegyék a két ország dolgozóinak, szakszervezeteinek kapcsolatát, baráti együttműködését. a chilei és a magyar szakszervezeti vezetők megállapították, hogy a küldöttség magyarországi látogatása hozzájárult a dolgozók testvéri kapcsolatainak erősítéséhez, a szakszervezetek nemzetközi együttműködésének fejlődéséhez. /mti/

-. -

bb. 52. meghalt dr. csiki-száz dezső kandidátus

j/e sr hk

1963. március 1.

dr. csiki-száz dezső kandidátus, a budapesti műszaki egyetem mechanikai technológia tanszékének adjunktusa, meghalt. a budapesti műszaki egyetem tanácsa az elhunyt fiatal oktatót saját halottjának tekinti. temetése március 2-án délután 3 órakor a rákoskeresztúri temetőben. /mti/

15.10/e

- 34 -

bb 55. erős faggal köszöntött be az első tavaszi hónap - összekapcsolt lánctalpasokkal forgatják a talajt a villány-siklósi borvidéken

vid/ö/kz/hné/m/ká

1963. március 1.

március az első tavaszi hónap, évtizedek óta nem köszöntött be olyan zord idővel, mint az idén. a határt még általában összefuggó hótakaró borítja, s szerte az országból kemény fagyokat jelentenek. az ország déli részén, a mecsek vidékén, más években ilyenkor már földben volt a primőrzöldborsó magja és javában vetették a tavaszi kalászosokat. az idén ezen a vidéken is csak a traktorosok, „merészkedtek”, ki a földekre. mintegy 200 termelőszövetkezeti, gépállomási és állami gazdasági erőgép dolgozott egész nap a határban: hordták az istállótrágyát, szórták a pétil-sót, sőt egyes helyeken a szántáshoz is hozzáfogtak. mivel napközben olvadásnak indul a hó és emiatt csuszós lesz a talaj, a gépek csak a hajnali és reggeli órákban végezhetik a fejtrágyázást. a magyarországi tartós béke termelőszövetkezetben például hajnali 4 órakor álnak munkába a műtrágyaszórók, s délelőtt 10 óráig dolgoznak. a mélyszántást - a szentlőrinci tangazdaságban - lánctalpas, nehéz traktorokkal végzik. a gazdaság szakemberei itt ugyanis már évek óta kísérleteznek a hólé alászántásával. a villány-siklósi borvidéken ugyancsak lánctalpas nehéz traktorok forgatják a talajt a tavaszi szőlőtelepítések alá. különösen sürgető ez a munka a nagy szőlőtermelő állami gazdaságban, ahol 400 holdon ültetnek majd szőlőt a tavasszal. itt az sz-100-as típusu lánctalpas traktor elé még egy kisebb dt 54 típusu, ugyancsak lánctalpas erőgépet is kapcsolnak, hogy ezáltal biztonságosabbá tegyék a mozgását a csuszós talajon.

pács megye hóval-jéggel borított határában csak a szánok bírtak közlekedni: a legtöbbjük trágyát szállított a majorokból a földekre. a kiskunság híres gyümölcsöseiben megkezdődtek az első télvégi-korátavaszi munkák. együttesen mintegy 60 brigád tisztogatja, ritkítja a gyümölcsfákat. a körösök vidékén a vetőmagszállítás foglalkoztatja a fogatokat és járműveket. a vidék közös gazdaságai már eddig mintegy 120 vagonnyi nemesített árpa, zab, illetve hibrid-kukorica vetőmagot cseréltek ki és szállítottak el az állami telepekről.

szabolcs-szatmár megyében a nagyecsed-i rákóczi termelőszövetkezet határában már az ősszel elvetették a sárgarépa, a hagyma és a petrezselyem magját. a vetést a hideg idő beállta előtt holdanként 100 mázsa szalmás istállótrágyával takarták le. a mag a takaró alatt hamar kikelt, s a hosszan tartó nagy hideg és a rárakodott hó ellenére is, szépen fejlődött. /folyt.köv./
16.25/a

- 33 -

kk

bb 55. /erős faggyal ... 1. folyt./ m

a sárgarépa és a petrezselyem már szalmavastagságu. a növények, amelyeket jelenleg is vastag trágyatakaró véd a hidegtől, nem szenvedtek jelentősebb fagykárt. a szövetkezet vezetői úgy számítják, hogy március végén, április elején primőrként szállíthatják majd piacra a szabadföldi sárgarépát, petrezselymet és hagymát. /mti/

bb 56. a tavasz első napján tetőzött az idei tél legnagyobb hideghulláma - lassu javulás ígérkezik

i cs/gg/m/ká

1963. március 1.

az évszakbeosztás szerint pénteken köszöntött be a tavasz első napja, amely azonban gyakorlatilag az idei rendkívüli szigorú és hosszú tél fagyrekordjával jelentkezett. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályára érkezett jelentések szerint a tél harmadik hideghulláma - amely február 20-án érkezett hazánkba - a péntekre virradó éjszaka tetőzött. országsszerte minusz 20 fok alá süllyedt a hőmérő, csupán budapest belső területén maradt a hőmérők higánya a minusz 14, s a külső területeken a minusz 17 fokos szinten. putnok és pápa vidékeiről minusz 26, a borsod megyei domaházáról minusz 31 fokot jelentettek a megfigyelők. a januári hideghullám mélypontját a dráva szögletében mért minusz 28-29 fok jelentette, tehát a március elseje - furcsa módon - rekorderősségű faggyal virradt ránk. a hőmérséklet nap középértéke már csütörtökön 12.5 fokkal maradt el az évszakknak megfelelő sokévi átlagtól.

az általános időjárási helyzet jellemzésére a meteorológusok közölték, hogy az erős északi hideg lassu áramlással „lecsuszott”, közép-európáig, s jelenleg Lengyelország és Magyarország európa leghidegebb góca. Lengyelországban általánosan minusz 21-27 fokos fagyok voltak legutóbb, krakkóban minusz 31 fokot mértek. németországban már „csak”, minusz 15 fokig hült le a talajközeli légréteg. dél- és nyugat-európa több vidékéről pénteken reggel minusz 2- minusz 5 fokos fagyokat jelentettek a megfigyelők. ugyanakkor európa legészakibb országaiban szinte tavaszias már az idő: svédország leghidegebb tájain is plusz 2 fokig, norvégiaiban pedig plusz 6- plusz 8 fokig emelkedtek a nappali maximumok. /folyt.köv./

16.40/a

- 34 -

mti

bb 56. /a tavasz ... 1. folyt./ m

pénteken szép, derült idő volt országsszerte, ennek ellenére a koradéutáni órákban is csak minusz 4- minusz 8 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapesten minusz 7 fok volt az első tavaszi nap maximuma.

a havat és a jeget lassan pusztítja már a mind erősebbé váló napsugárzás és a párolgás. ez utóbbi - különösen a rendkívül száraz, „páraszomjas”, szél hatására - naponta 1-2 centivel apasztja a hóréteget.

valószínűnek látszik, hogy a hideg tovább már nem erősödik, az eddig élénk szél a hét végére elcsitul, s a nappali hőmérséklet 1-2 fokkal javul. a hóbundából foltokban már kilátszó délkeleti területeken remélhetőleg már szombaton olvadáspontig emelkedik a hőmérséklet. az erős éjszakai kisugárzást gátló felhősödésre, nagyobbarányú és gyors felmelegedésre azonban egyelőre nem számíthatunk. /mti/

bb 58. sok tüzeset közvetett okozója a hideg - félmillió kár a mohácsi uj barázda tsz-ben

vid/j/m/ká

1963. március 1.

baranyában szerdán és csütörtökön - 24 óra leforgása alatt - ötször hívták ki a tűzoltókat. a nagy anyagi kárt okozó tüzesetek közvetlen okozója több esetben a hideg időjárás volt. a mohácsi uj barázda tsz-ben horváth józsef tehenész az istállóban égő szalmacsóvával akarta megolvasztani a vályu befagyott vízlevezető-csővét. a szerfás istállóban felhalmozott gyúlékony anyag, a téliesítést szolgáló szalmabálák és az alomszalma tüzet fogott, s hiába kísérelte meg horváth józsef eloltani az elharapódzó lángokat, próbálkozása sikertelen maradt. ekkor feleségével és a segítségére siető nagy józsef tehenésszel együtt az állatok mentéséhez kezdett. hamarosan 40-50 termelőszövetkezeti dolgozó csatlakozott hozzájuk. a lángoló épületből ölben vitték ki a megriadt kcsiborjakat. összesen 64 szarvasmarhát, 750.000 forint értékét sikerült így megóvniok a tüztől, amit a közben kiterjedő mohácsi és pécsi tűzoltók lokalizáltak. a 80 férőhelyes tehenistálló és a 30 állatot befogadó növendékistálló azonban felszerelésével együtt porig égett és benne pusztult 21 szarvasmarha. a teljes kár megközelíti a félmillió forintot. a rendőrség horváth józsef ellen az eljárást megindította.

az említett 24 órán belül tüzhöz hívták ki a tűzoltókat mágocon, ahol horváth istván házában, - komlón, ahol az sztk rendezési-intézet röntgenszobájában, - pécsen, ahol az 508-as iparitanulási-intézet fából készült fűdém szerkezetében a kéménytől keletkezett tűz - és uj-mecsekalkján, ahol egy autóbusz égett ki. /mti/

16.50/a

- 35 -

mti

bb 57. felsőfoku technikumban tanulnak a legnevesebb balatoni szőlősgazdák - ünnepi tanévnyitó badacsonyan

vid j vm ká

1963. március 1.

Badacsonyan pénteken tartották a gyöngyösi felsőfoku szőlészeti technikumban badacsonyra kihelyezett konzultációs osztályának tanévnyitóját. az ünnepségen arany sándor, a keszthelyi agrártudományi főiskola rektorhelyettese mondott beszédet. a balatoni történelmi borvidék rekonstrukciójáról elmondotta, hogy az ötéves terv végéig 3.200 hold új szőlőt és 2.600 hold gyümölcsöst telepítenek a fő északi negyvonulatának lankáin. öröndetes az a törekvés, hogy a közös gazdaságok jórészt a maguk erejéből akarják megvalósítani a nagy tervet. a szövetkezetek többsége oltványtermelő üzemekké fejlődött és még az olyan kis községekben is, mint Lovas és Balatonrendes, 200.000-300.000 oltványt állítanak elő.

a badacsonyi felsőfoku technikum osztályban 22 hallgató kezdte meg a tanulást, s közülük kerülnek majd ki a rekonstrukció irányítói. a technikumban a vidék legnevesebb szőlősgazdái tanulnak./mti/

- . -

bb 59. felvétel a varga katalin ápolónőképző iskolába

k im vm sr

1963. március 1.

a fővárosi tanács varga katalin ápolónőképző iskolája felvételt hirdet érettségizettek számára az áprilisban induló kétéves tanfolyamára. a felvételi kérelmeket április 1-ig kell beküldeni az iskola címére, budapest, nyolcadik kerület, puskin utca 28. a kérelemhez csatolni kell önéletrajzot, születési, házassági anyakönyvi kivonatot vagyoni, iskolai, orvosi bizonyítványokat, 2 darab fényképet, valamint javaslatot az iskolától, vagy munkahelytől. bővebb felvilágosítást az iskola nyújt./mti/

- . -

bb 60. a magyar-szovjet kulturális munkaterv alapján

la tr vm

1963. március 1.

magyarországra érkezett oleg alekszejevics brikín, a szovjetunió művelődésügyi minisztériuma nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője. o.a.brikín a munkaterv végrehajtásával kapcsolatos kérdések megbeszélésére érkezett hazánkba./mti/

16,55/m

-36-

Pepe

bb 61. ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság

lmé/m/sr

1963. március 1.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott. meghallgatta és tudomásul vette a kneb elnökének beszámolóját a legutóbbi ülés óta tett intézkedésekről, majd megvitatta és elfogadta a mezőgazdaság, rendeltetésű földek hasznosításának, védelmének vizsgálatáról készült összefoglaló jelentést; a kereszthegy-pünkösdfürdői magasnyomású földgáz távvezeték létesítésével és az ahhoz tartozó beruházásokkal kapcsolatban végzett vizsgálat megállapításairól készült előterjesztést. a bizottság elfogadta az ipar és a kereskedelem kapcsolata az egyes fogyasztói cikkek termelése és forgalmazása tekintetében című vizsgálat programját, végül megtárgyalta és jóváhagyta a kneb 2. negyedévi munkatervét./mti/

- . -

bb.62. horling róbert kiállítása

k/re/a la

1963. március 1.

a magyar távirati iroda vadas ernő termében, pénteken délután megnyílt horling róbert fotókiállítása./mti/

- . -

bb.64. dobi istván távirata marokkó királyához

gk/a sr

1963. március 1.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke marokkó nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte 2. hasszán marokkói királyt./mti/

- . -

17.08/a

- 37 -

Tüdvözlet

bb 57. felsőfoku technikumban tanulnak a legnevesebb balatoni szőlősgazdák - ünnepi tanévnyitó badacsonyan

vid j vr ká

1963. március 1.

badacsonyan pénteken tartották a gyöngyösi felsőfoku szőlészeti technikum badacsonyra kihelyezett konzultációs osztályának tanévnyitóját. az ünnepségen arany sándor, a keszthelyi agrártudományi főiskola rektorhelyettese mondott beszédet. a balatoni történelmi borvidék rekonstrukciójáról elmondotta, hogy az ötéves terv végéig 3.200 hold új szőlőt és 2.600 hold gyümölcsöst telepítenek a fő északi negyvonulatának lankáin. örvendetes az a törekvés, hogy a közös gazdaságok jórészt a maguk erejéből akarják megvalósítani a nagy tervet. a szövetkezetek többsége oltványtermelő üzemekké fejlődött és még az olyan kis községekben is, mint Lovas és Balatonrendes, 200.000-300.000 oltványt állítanak elő.

a badacsonyi felsőfoku technikum osztályban 22 hallgató kezdte meg a tanulást, s közülük kerülnek majd ki a rekonstrukció irányítói. a technikumban a vidék legnevesebb szőlősgazdái tanulnak./mti/

- . -

bb 59. felvétel a varga katalin ápolónőképző iskolába

k im vm sr

1963. március 1.

a fővárosi tanács varga katalin ápolónőképző iskolája felvételt hirdet érettségizettek számára az áprilisban induló kétéves tanfolyamára. a felvételi kérelmeket április 1-ig kell beküldeni az iskola címére, budapest, nyolcadik kerület, puskin utca 28. a kérelemhez csatolni kell önéletrajzot, születési, házassági anyakönyvi kivonatot vagyoni, iskolai, orvosi bizonyítványokat, 2 darab fényképet, valamint javaslatot az iskolától, vagy munkahelytől. bővebb felvilágosítást az iskola nyújt./mti/

- . -

bb 60. a magyar-szovjet kulturális munkaterv alapján

la tr vm

1963. március 1.

magyarországra érkezett oleg alekszejevics brikín, a szovjetunió művelődésügyi minisztériuma nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője. o.a.brikín a munkaterv végrehajtásával kapcsolatos kérdések megbeszélésére érkezett hazánkba./mti/

16,55/m

-36-

PKR

bb 61. ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság

lmé/m/sr

1963. március 1.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteken ülést tartott. meghallgatta és tudomásul vette a kneb elnökének beszámolóját a legutóbbi ülés óta tett intézkedésekről, majd megvitatta és elfogadta a mezőgazdaság, rendeltetésű földek hasznosításának, védelmének vizsgálatáról készült összefoglaló jelentést; a kereszthegy-püskösdfürdői magasnyomású földgáz távvezeték létesítésével és az ahhoz tartozó beruházásokkal kapcsolatban végzett vizsgálat megállapításairól készült előterjesztést. a bizottság elfogadta az ipar és a kereskedelem kapcsolata az egyes fogyasztói cikkek termelése és forgalmazása tekintetében című vizsgálat programját, végül megtárgyalta és jóváhagyta a kneb 2. negyedévi munkatervét./mti/

- . -

bb.62. horling róbert kiállítása

k/re/a la

1963. március 1.

a magyar távirati iroda vadas ernő termében, pénteken délután megnyílt horling róbert fotókiállítása./mti/

- . -

bb.64. dobi istván távirata marokkó királyához

gk/a sr

1963. március 1.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke marokkó nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte 2. hasszán marokkói királyt./mti/

- . -

17.08/a

- 37 -

Tudorok

bb 63. befejeződött az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének negyedik kongresszusa

t ms/gk vm sr

1963. március 1.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének negyedik kongresszusa pénteken az édosz-székházban folytatta tanácskozását. megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke és dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter is.

délelőtt számos felszólalás hangzott el. a kétnapos vita hozzászólói - orvosok, gyógyszerészek, egészségügyi dolgozók, a szakszervezet különböző tisztségeinek viselői - az egészségügyi ellátásnak szinte valamennyi problémáját érintették, behatóan foglalkoztak az egészségügy dolgozóinak helyzetével, megoldásra váró kérdéseivel. többi között szóltak a falu egészségügyéről, az egészségügyi kultúra terjesztéséről, a fiatal orvosok problémáiról, a középkáder-képzésről, az orvosok és egészségügyi dolgozók lakás-és bérproblémáiról, az új intézmények szakember-ellátásáról, az üres körzeti orvosi állások betöltéséről, az orvostovábbképzés és az egészségügyi szervezés fejlesztéséről. rostás istván, a vöröskereszt főtitkára az egészségügyi társadalmiszervezete nevében méltatta a szakszervezet és a benne tömörült dolgozók munkáját.

felszólalt a vitában dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter is. elismeréssel állapította meg, hogy a kongresszus magas színvonalon foglalkozott az egészségügyi ellátás és az egészségügyi dolgozók helyzetével, problémáival. ezután néhány megjegyzést fűzött a központi vezetőség beszámolójához és a vitához.

elsősorban az egészségügy megbecsülésével foglalkozott.

- még nem tartunk ott - állapította meg -, hogy a helyzetet minden tekintetben kielégítőnek mondhatnók. senki sem tagadhatja azonban, hogy lényeges előrehaladás történt. régebben előfordult, hogy szocialista várost építettek kórház nélkül és a kórház csak utólag épült fel. más esetben a vízellátás és a szennyvízelvezetés kielégítő rendezése nélkül építkeztek. ilyesmi ma már nem fordulhat elő. az új telepítések szervezésekor figyelmet fordítanak ezekre a kérdésekre és el sem kezdődhetik az építkezés, ha a tervekben nem szerepelnek megfelelő egészségügyi beruházások. az egészségügyi beruházások nemcsak abszolút számban, hanem százalékos arányban is növekszenek. mindez az egészségügy fokozódó megbecsülését mutatja.
/folyt.köv./

17.40/a

- 38 -

PK

/bb 63. befejeződött.....1.folyt./vm

befejezésül hangoztatta:

- az egészségügy dolgozói a megtett utra visszatekintve és szocialista építésünk perspektíváit látva jogos optimizmussal végezhetik továbbra is munkájukat - fejezte be tetszéssel fogadott hozzászólását. gál lászló, a szot titkára a szakszervezetek országos tanácsának üdvözlét tolmácsolta, a felszólalásában főleg a szocialista falu és az ipari üzemek egészségügyi ellátásának kérdésével foglalkozott.

ezután 16 szakszervezeti tisztségviselőt tüntettek ki a szakszervezeti munkáért elnevezésű jelvényvel, majd a szakszervezet legrégebbi tisztségviselői közül 12-en megkapták a weil emil-érmét. végül a közgyűlés megválasztotta a szakszervezet új központi vezetőségét, amelybe 67 tagot és kilenc póttagot, a számvizsgáló bizottságba öt tagot és három póttagot választottak. az új központi vezetőség megtartotta első ülését és megválasztotta a szakszervezet elnökségét. a szakszervezet új elnöke dr. babics antal akadémikus, alelnöke dr. végh antal, a budapesti orvostudományi egyetem gyógyszerészi karának dékánja, főtitkára dr. szabó zoltán, az mszmp központi bizottságának tagja, titkárai: sárfi rózsai és dr. darabos pál.

a kongresszus az új elnök zárszavával ért véget./mti/

- . -

bb 66. a csehszlovák katonai attasé sajtótájékoztatója

k hi/tm vm sr

1963. március 1.

a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetsége pénteken sajtótájékoztatót rendezett a csehszlovák egységek sokolovnál vívott harcának 20. évfordulója alkalmából. az évforduló jelentőségét rudolf chlubna, a budapesti csehszlovák nagykövetség katonai attaséja méltatta./mti/

- . -

17.55/a

- 39 -

PK

bb 63. befejeződött az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének negyedik kongresszusa

t ms/gk vm sr

1963. március 1.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének negyedik kongresszusa pénteken az édosz-székházban folytatta tanácskozását. megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke és dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter is.

délután számos felszólalás hangzott el. a kétnapos vita hozzászólói - orvosok, gyógyszerészek, egészségügyi dolgozók, a szakszervezet különböző tisztségeinek viselői - az egészségügyi ellátásnak szinte valamennyi problémáját érintették, behatóan foglalkoztak az egészségügy dolgozóinak helyzetével, megoldásra váró kérdéseivel. többi között szóltak a falu egészségügyéről, az egészségügyi kultúra terjesztéséről, a fiatal orvosok problémáiról, a középkader-képzésről, az orvosok és egészségügyi dolgozók lakás-és bérproblémáiról, az új intézmények szakember-ellátásáról, az üres körzeti orvosi állások betöltéséről, az orvostovábbképzés és az egészségügyi szervezés fejlesztéséről. rostás istván, a vöröskereszt főtitkára az egészségügy társadalmi szervezete nevében méltatta a szakszervezet és a benne tömörült dolgozók munkáját.

felszólalt a vitában dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter is. elismeréssel állapította meg, hogy a kongresszus magas színvonalon foglalkozott az egészségügyi ellátás és az egészségügyi dolgozók helyzetével, problémáival. ezután néhány megjegyzést fűzött a központi vezetőség beszámolójához és a vitához.

elsősorban az egészségügy megbecsülésével foglalkozott.

- még nem tartunk ott - állapította meg -, hogy a helyzetet minden tekintetben kielégítőnek mondhatnók. senki sem tagadhatja azonban, hogy lényeges előrehaladás történt. régebben előfordult, hogy szocialista várost építettek kórház nélkül és a kórház csak utólag épült fel. más esetben a vízellátás és a szennyvízelvezetés kielégítő rendezése nélkül építkeztek. ilyesmi ma már nem fordulhat elő. az új telepítések szervezésekor figyelmet fordítanak ezekre a kérdésekre és el sem kezdődhetik az építkezés, ha a tervekben nem szerepelnek megfelelő egészségügyi beruházások. az egészségügyi beruházások nemcsak abszolút számban, hanem százalékos arányban is növekszenek. mindez az egészségügy fokozódó megbecsülését mutatja.

/folyt.köv./

17.40/a

- 38 -

PK

/bb 63. befejeződött.....1.folyt./vm

befejezésül hangoztatta:

- az egészségügy dolgozói a megtett utra visszatekintve és szocialista építésünk perspektíváit látva jogos optimizmussal végezhetik továbbra is munkájukat - fejezte be tetszéssel fogadott hozzászólását. gál lászló, a szot titkára a szakszervezetek országos tanácsának üdvözlését tolmácsolta, a felszólalásában főleg a szocialista falu és az ipari üzemek egészségügyi ellátásának kérdésével foglalkozott.

ezután 16 szakszervezeti tisztségviselőt tüntettek ki a szakszervezeti munkáért elnevezésű jelvényvel, majd a szakszervezet legrégebbi tisztségviselői közül 12-en megkapták a weil emlékméret. végül a közgyűlés megválasztotta a szakszervezet új központi vezetőségét, amelybe 67 tagot és kilenc póttagot, a számvizsgáló bizottságba öt tagot és három póttagot választottak. az új központi vezetőség megtartotta első ülését és megválasztotta a szakszervezet elnökségét. a szakszervezet új elnöke dr. babics Antal akadémikus, alelnöke dr. végh Antal, a budapesti orvostudományi egyetem gyógyszerészeti karának dékánja, főtitkára dr. szabó zoltán, az mszmp központi bizottságának tagja, titkárai: sárfi rózsai és dr. darabos pál.

a kongresszus az új elnök zárszavával ért véget./mti/

- . -

bb 66. a csehszlovák katonai attasé sajtótájékoztatója

k hi/tm vm sr

1963. március 1.

a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetsége pénteken sajtótájékoztatót rendezett a csehszlovák egységek sokolovnál vívott harcának 20. évfordulója alkalmából. az évforduló jelentőségét rudolf chlubna, a budapesti csehszlovák nagykövetség katonai attaséja méltatta./mti/

- . -

17.55/a

- 39 -

PK

bb 65. vigyázatlan utasok - súlyos közlekedési balesetek

l bc/gk/m/sr

1963. március 1.

a 10. kerületi bihari ut és balkán utca kereszteződésénél nagyházi sándor 54 éves nyugdíjas, mozgó 13-as villamosra ugrott fel. az ugrás nem sikerült, visszaesett és súlyosan megsérült. kórházba szállították a mentők.

Lénárt jános 41 éves kocsikisérő ittas állapotban utazott egy 50-es villamoson. a 19. kerületi vöröshadsereg ut és jókai utca torkolatánál kiesett a kocsiból. súlyos sérüléssel kórházba szállították. a 21. kerületi kölcsey utca 4. számú ház előtt miklós józsef 39 éves segédmunkás figyelmetlenül ment át az uttesten: elütötte egy 59-es autóbusz. a vigyázatlan gyalogjáró súlyosan megsérült és kórházba került. kralovánszky istván 30 éves segédmunkás menetközben nem fogodzkodott egy 12-es villamosban. a 15. kerületi pozsonyi ut és ifju gárda utca kereszteződésénél kiesett a kocsiból és könnyebben megsérült. borsos ilona 15 éves dévaványai lakos a moszkva téri végállomásnál menetközben lelépett egy 59-es villamosról. könnyű sérülést szenvedett.

albert győző 28 éves gépkocsivezető ittasan figyelmetlenül vezette az fa 95-06 rendszámú tehergépkocsit: a 2. kerületi mártírok utja és erőd utca torkolatánál oszlopnak ütközött. bevonták vezetői jogosítványát. /mti/

- . . -

mbb 68. népitánc-oktatók országos konferenciája zalaegerszegen

i vid fm vn

1963. március 1.

a művelődésügyi minisztérium, a magyar táncművészek szövetsége és a népművészeti intézet pénteken zalaegerszegen konferenciát rendezett az ország hivatásos és öntevékeny népitánc-oktatói részére. megvitatták a népitánc-oktatás helyzetét és további feladatait. a konferencia résztvevői megtekintették a zalai együttes 48 tagú tánckarának új műsorát, amellyel a nyáron ausztriában és jugoszláviában vendégszerepelnek a zalai táncosok. /mti/

- . . -

bb 69. az orvos-egészségügyi dolgozók tiltakozása az iraki terror ellen

t ms/gk vm sr

1963. március 1.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének negyedik kongresszusa, több mint százezer orvos és egészségügyi dolgozó nevében táviratban tiltakozott az iraki terror, a kommunisták, a haladó erők üldözése ellen. a történelem ítélőszéke előtt kell majd felelniök azoknak akik pusztítják, gyilkolják a béke, a haladás áldozatkész harcosait - mondja többek között a távirat. /mti/

18, 18/ m

- . . -
-40-

bb 67. aláírták a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság 1963 évi árucsereforgalmára vonatkozó jegyzőkönyvet

tm vm vg

1963. március 1.

1963. március 1-én, egy nappal a tavaszi lipcsei vásár megnyitása előtt budapestén a külkereskedelmi minisztériumban aláírták a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság 1963. évi árucsereforgalmára vonatkozó jegyzőkönyvet.

a jegyzőkönyv mindkét ország népgazdasága számára fontos áruk szállítását irányozza elő. a magyar népköztársaság szerszámgépeket, műszereket, autóbuszokat, traktorokat, gyógyszeripari termékeket, bauxitot, timföldet, mezőgazdasági termékeket, cipőt, pamutszövetet és egyéb árukat szállít a német demokratikus köztársaságnak, amelytől szerszámgépeket, textilipari és vegyipari gépeket, nyomda-és papíripari gépeket, mezőgazdasági gépeket, optikai és finommechanikai cikkeket, személygépkocsit, vegyipari termékeket, műtrágyát és növényvédőszeret, valamint közfogyasztási cikkeket kap. a kölcsönös megértés és barátság jegyében folytatott tárgyalások során kicserélték a mindkét ország népgazdaságának fejlődésére vonatkozó tapasztalatokat. a jegyzőkönyv tükrözi a kgst keretében megvalósított munkamegosztás eredményeit, különösen a magyar gyógyszeripar és az ndk vegyipara, valamint a két ország gépipara területén. a két ország árucseréje az 1962 évihez viszonyítva tovább bővült.

a megállapodást magyar részről mulató jános, * külkereskedelmi miniszterhelyettes, német részről erich wächter kül-és belnémet kereskedelmi miniszterhelyettes írta alá.

részvett az aláírásán incze jeno külkereskedelmi miniszter, valamint a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

- . . -

bb 70. fotókiállítás a mom-ban

k re/tr vm sr

1963. március 1.

pénteken délután kiállítás nyílt a magyar optikai művekben a vasipari fotókörök tagjainak alkotásaiból. /mti/

- . . -

18.25/a

- 41 -

Handwritten signature

bb 71. tárgyformáló művészek kiállítása

k re/tr vm sr

1963. március 1.

a csók galériában pénteken délután fekete györgy, nagy józsef és schrammer imre tárgyformáló művészek alkotásaiból kiállítás nyílt. /mti/

- . -

bb 72. megnyílt a textilipari tudományos egyesület műszaki hónapja - az üzemekben 85 előadáson ismertetik a műszaki fejlesztés legújabb hazai és külföldi tapasztalatait

t sz/tr vm vg

1963. március 1.

a textilipari műszaki és tudományos egyesület a textiles és ruházati dolgozók szakszervezeteivel együttesen márciusban műszaki hónapot rendez. a műszaki hónapot pénteken délután a technika házában vég László könnyűipari miniszterhelyettes nyitotta meg. ugyanott hangzott el bevezető előadásként gangli boldizsárnak és dr. sugár györgynek, a textilipari kutató intézet munkatársainak beszámolója a szovjetunió textiliparának fejlődési irányáról.

a műszaki hónap célja, hogy a textilgyárakban a műszaki dolgozók széles körét tájékoztassák a műszaki fejlesztés legújabb hazai és külföldi eredményeiről, az iparág technikai újdonságairól. a következő négy héten az egyesület kilenc szakosztályának képviselői, ugyancsak valamennyi budapesti és vidéki textilüzemet, ruhagyárat felkeresnek, s összesen 85 előadást tartanak. /mti/

- . -

bb 73. időjárásjelentés

tm/m/la

1963. március 1.

a meteorológiai intézet jelenti március 1-én, pénteken 19 órakor:

száraz, hideg idő

várható időjárás szombat estig: továbbra is száraz, napos, igen hideg idő. mérsékelt szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton mínusz 1-5 fok között. /mti/

18,55/m

- . -
- 42 -

bb 74. g.b.shaw: szent johanna című színművének miskolci bemutatója

vid/tm/m/fm

1963. március 1.

a miskolci nemzeti színházban pénteken este léner péter rendezésében bemutatták g.b.shaw: szent johanna című színművét. a címszerepet lóránt hanna, a főbb szerepeket pedig darvas iván, sztankai istván, görbe jános kossuth-díjas, farkas endre, gáti györgy és dobrászký zoltán alakította. /mti/

- . -

bb 75. dunai ferenc „nadrág„ című vígjátékának debreceni bemutatója

vid/tm/m/fm

1963. március 1.

a debreceni csokonai színházban pénteken este nagy sikerrel mutatták be dunai ferenc „nadrág„ című vígjátékát. a darabot fényes mártá rendezte, a szerepeket simor ottó, tóth judit, sárközi zoltán, kovács gyula, szabó ibolya és vésely margit alakította. /mti/

- . -

bb 76. fogadás a német demokratikus köztársaság nagykövetségén

t vt/gg vm

1963. március 1.

heinz beutel alezredes, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja - az ndk nemzeti néphadserege megalakulásának 7. évfordulója alkalmából - pénteken este fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent köteles jení altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, puja frigyos külügyminiszterhelyettes. részt vett a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának számos tagja, a honvédelmi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

wilhelm meissner nagykövet vezetésével ott voltak a fogadáson az ndk nagykövetségének tagjai, a budapesti diplomáciai képviselők más vezetői és tagjai, a szocialista országok budapesten akkreditált katonai és légügyi attaséi, valamint az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának magasrangú képviselői. /mti/

20.00/a

- . -
- 43 -

PK

PK

bb 77. magyar kormányküldöttség utazott a lipcsei vásárra

t hi/gg/m/la

1963. március 1.

péntek este magyar kormányküldöttség utazott a német demokratikus köztársaságba, a szombaton megnyíló lipcsei vásárra. a delegációt apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese vezeti. a küldöttség tagjai: biró József külkereskedelmi miniszterhelyettes, továbbá kárpáti József, hazánk berlini nagykövete, aki az ndk-ban csatlakozik a delegációhoz.

az elutazók bucsuztatására a nyugati pályaudvaron megjelent fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, Kisházi Ödön munkaügyi és kossza István közlekedés- és postaügyi miniszter, valamint politikai és gazdasági életünk számos ismert személyisége.

jelen volt az elutazásnál Wilhelm Meissner, az ndk budapesti nagykövete is. /mti/

-...-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 47.sz. hír/ 101.2 százalékra teljesítette.../ ötödik sorában a szöveg helyesen:

..... a február 3-1 és 17-1 /tizenhetedik/vasárnap i műszakokkal együtt..../mti/

-...-

20.45/a

- 44 -

- VÉGE -

Handwritten signature

Handwritten notes: Március 2, X, X, X, X, X, X

Kiadó

Handwritten: F/1, Magyar, Március 2

I.

Len G-7. Telefon: 189-400, 360-600
részvétel

rirek

nyavilágban

bb 1. film

vid/gk/m/f

1963. március 3.

körének már 1200, az ifjúsági-
szertartott előadásokról,

nak
film
klub
kul
ny
dás

bb

vid

kü
id
is
ha
ny
ir
na

bb

v

m

t

us 3.

almi
közti
idén
du-bi-
skodott
ményt
a utaz-

rcius 3.

elsőfoku
ak 32
s után
a tan-

t „öreg,
zázada
tja az ősi

Handwritten: ic